

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE
se primesc în biroul administrației (strada Poplăcii nr. 15).
Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua oară 12 bani a treia oară 10 bani.

O nouă însoțire de agricultură.

În „Călimdarul Poporului” pe anul 1902 sunt înșirate toate însoțirile românești din Ardeal și Ungaria. De aici aflăm între altele, că noi Românii avem *trei însoțiri de agricultură*: în Sibiu, în Orăștie și în Caransebeș.

Înainte de a se întemeia însoțirea de agricultură din Sibiu s'a fost făcut planul, ca să se întemeieze o însoțire agricolă a tuturor Românilor, dar stăpânirea — ea va fi știind de ce — n'a dat voie la aceasta, zicând, că să întemeieze Românii astfel de însoțiri numai după comitate.

Astfel s'au întemeiat cele trei însoțiri, ce le avem:

Vorba e însă, că numai trei însoțiri de acest fel sunt de tot puține pentru poporul nostru. Ar trebui să avem câte o astfel de însoțire în fiecare comitat, unde locuiesc Români.

Stăpânirea, nu-i vorba, ne pune pedeci, dar vina, că nu avem mai multe însoțiri de aceste, atât de folositoare, sântem în parte și noi, căci ar trebui să fim mai lucrători în privința acestor și să ne întemeiam așezăminte, despre cari știm, că sunt spre binele nostru.

Acum, tocmai pentru-că avem puține însoțiri de agricultură, ne pare bine, când auzim, că se pun la cale mișcări și se fac pași pentru întemeierea vre-unei astfel de însoțiri.

Și o astfel de știre ne-a venit zilele aceste. Românii din Brașov și jur au hotărât să întemeieze o *însoțire de agricultură pentru comitatul Brașovului*.

Și cea-ce asemenea e înveselitor, este că însoțirea pornește din sinul despărțământului din Brașov al „Asociațiunii”.

Spre scopul întemeierii acestei însoțiri, comitetul despărțământului a invitat, acum pe Vineri, pe fruntașii din Brașov și jur, la o sfătuire.

Eată aceasta invitație:

Prea onorații domni preoți și învățători, cari au luat parte la adunarea generală a despărțământului nostru, ținută în 13/26 Maiu a. c., precum și alți fruntași din comitele ținătoare de despărțământul I (Brașov), doritori de înaintarea poporului nostru din această parte a țării, sânt invitați la consultarea, ce se va ține *Vineri în 9/22 Nov. la orele 11 a. m. în edificiul gimnasiunului român din loc, cu privire la înființarea unei Reuniuni agricole pe teritoriul comitatului Brașov.*

Având în vedere însemnătatea obiectului, ce se va discuta la consultarea, despre care e vorba, rugăm cu insistență pe fruntașii noștri din Brașov și împrejurime, să ia parte la această consultare în număr cât se poate de mare.

Brașov, 2 Noemvrie v. 1901

În numele comitetului despărțământului I al „Asociațiunii” pentru literatura română și cultura poporului român.

Andrelu Barseanu, Nicolae Bogdan
directorul desp. secretar.

Mișcarea în direcția aceasta în Brașov și jur există mai de mult și acum se vede, că ea va ajunge la un rezultat favorabil. Vom avea nu peste mult a patra reuniune agricolă.

Vorba este însă, să nu ne oprim aci.

Exemplul Brașovenilor trebuie să-l urmeze toate despărțământele „Asociațiunii”. Se pot face reuniuni agricole și independent, dar mai bine ar fi ca ele să stea în oare-care legătură cu „Asociațiunea”. Directorii despărțământelor și fruntașii trebuie să puie la cale întemeierea de astfel de însoțiri.

Despărțământele au nu numai dreptul, dar și datorința a lucra în acest sens, de oare-ce eată ce se zice în §. 37 al statutelor „Asociațiunii” cu privire la aceasta:

„Chemarea despărțământelor este a conlucra la ajungerea scopului „Asociațiunii”...

...e) prin indemnarea poporului la înființarea de însoțiri folositoare pentru membrii lor, provăzute cu statute speciale, cari se vor înainta la autoritățile competente pentru aprobare.”

Până acum despărțământele n'au încercat a pune la cale întemeierea de însoțiri. Brașovenii ne dau o bună pildă de urmat. Să-o urmăm pretutindenea! Să întemeiem reuniuni agricole, căci prin ele nu numai să dă un *avânt agriculturii* și astfel bunei stări a noastre, nu numai să luminează poporul, dar să face și mai strînsă *legătura dintre inteligență și popor*, dintre fruntași și țărani, legătură, de care avem lipsă atât de mare.

(m).

Maiestatea Sa despre Românii din Bucovina. Deputatul român bucovinean, baron Vasileco a fost în 18 l. c. în audiență la M. Sa Monarchul, spre a-i mulțumi pentru conferirea ordului Coroana-de-fer ol. II. Cu această ocazie Împăratul a zis:

FOITA.

Poesii populare.

Din Sibiu.

Culese de Teodor Itoacă, sergent.

Foaie verde siminic,
M'a făcut maica voinic
Fetelor de ibovnic,
M'a făcut maica frumos
Și la fete drăgăstov,
M'a făcut maica la prag,
Ca să fiu la fete drag,
M'a făcut maica la gură
Să-mi dea fetițele gură.
Plânge mândruța mea
De răsună ulița,
Dar nu plânge de necaz
Ci de frică c'o bo' laș,
Nu plânge de supărare
Da-i arde inima tare,

Nu plânge de nici un dor
Da-i frică că m'nsor.

La părău între isvoară
Două fete trag de boală,
Nu știu ce boală or boli
Că eu chiar le-aș lecu,
M'oi duce le-oi întreba
Gurița le-oi săruta
Și de boală le-oi scăpa,
Și le-oi săruta cu milă
Să nu moară fără lumină.

Mândro pentru gura ta
M'am certat cu maica mea,
Mândro pentru ochii tăi
M'au certat părinții mei,
De m'ar certa'n toate zile
Nu mă las mândro de tine.

Mândro a tale buze moi
Mă poartă seara prin ploii,
Mândro pentru gura ta
Nici seara nu pot cina,

Mândro pentru a ta gură
Mă cule seara pe la șură,
Mândro pentru a ta guriță
Mă cule seara la porțiță.

Foaie verde trei sarmale
Am o mândră n-depărtare
Ea-mi scrie pe cărți postale,
Să mă duc până la ea
Să-i potolească inima,
Să mă duc seara pe lună
Să-mi dea gurița ei bună,
Să mă duc seara pe stele
Să-mi dea buze subțirele.

Foaie verde foi de fag
De nu i-aș fi mândrii drag
N'ar eși seara la prag
Și m'ar săruta cu drag,
Nu m'ar strânge de mână
Când o n'tănesc pe uliță!

— *Situația parlamentară e de nou foarte serioasă. Așa nu merge mai departe, e de desperat. La mulți deputați le lipsește bunăvoința și curajul.*

Vasilco: *Unora le lipsește și patriotismul adevărat. Ce se ține de noi Români, noi dorim mult raporturi parlamentare normale, ca să putem desvolta activitate pe terenul economic pentru sârmana noastră țară.*

Împăratul: *D-ta ai dreptate. Pe terenul economic este mult de făcut.*

Vasilco: *Da, Maiestate, aceasta o doresc și alegătorii noștri.*

Împăratul: *Despre atitudinea patriotică a Românilor sânt convins.*

Vasilco: *Maiestate! Dacă ar atârna dela noi, am fi ajuns departe.*

Împăratul: *Aceasta trebuie să se schimbe, mai departe nu poate merge așa.*

AGITAȚIE ÎN BOSNIA. În *Serajevo* și în *Mostar*, precum și în alte orașe din *Bosnia* și *Herțegovina* au fost confiscate mai multe mii de broșuri pretinse „agitatorice”. Broșurile s'au tipărit în *Germania* în limba sârbescă și provoacă pe Sârbii din provinciile ocupate la luptă națională.

Din România. Sesiunea corpurilor legiuitoare române se va începe la mijlocul lunii *Noembrie*. Dintre obiectele puse la ordinea zilei va produce lungi și animate debateri cu deosebire proiectul de *budget*.

În vederea deschiderii comerțelor partidele continuă a ține întruniri publice.

Dumineca trecută a ținut o întrunire la Iași gruparea conservatoare *Carp*, în care au vorbit între alții, *Carp*, *T. Maiorescu* și *N. Filipescu*.

De altă parte pe 25. *Nov.* v. se anunță un mare banchet politic în *București*, care-l vor da conservatorii partizani ai dlui *Cantacuzino*.

În fine amintim, că în săptămâna aceasta au avut întruniri în *București* liberalii, la cari au luat parte ministrii, deputați, senatori și alți fruntași.

Reînnoirea triplei-alianțe. Din *Roma* i-se telegrafează lui „*Daily News*”, că *pertractarea* referitoare la reînnoirea triplei-alianțe s'a început deja. O mare greutate cauzează faptul, că *Italia* înainte de reînnoirea alianței, care expiră în 1903, vrea să esopereze dela *Germania* și *Austro-Ungaria* o convenție comercială mai favorabilă.

Tarul Rusiei în Viena. După-cum asigură oficiosul „*Nuova Fanfulla*” din *Roma*, *Tarul* va petrece după *Crăciun* pe *Tarevna* în călătoria ei spre *Riviera*. Părechea împărătească, trecând prin *Viena*, va avea o întâlnire cu *Monarchul* nostru. E verosimil, că *Tarul* și *Tarevna* vor locui în *Veneția* sau în *Milano* și se vor întâlni și cu regele *Italiai*.

SITUAȚIA POLITICĂ ÎN AUSTRIA devine tot mai gravă. Să vorbește și de prorogarea parlamentului. Causa e, că *Cehii* pretind tot cu mai mare insistență înființarea unei universități cehice în *Brünn*, ear' *Germanii* nu se învoiesc.

Universitate slovenă. Mișcarea studenților slavi din *Austria* își are urmarea, că *Ferjancici* și *Ivcici* au înaintat în scris o propunere de urgență la parlament în chestia înființării unei universități sudslavice.

Aceasta ar fi a patra universitate slavă în *Austria*.

Ministru maghiarisător. Ministrul croat *Ervin Ceh* trimițând autorităților croate colecția legilor comune maghiaro-croate, a lăsat să scrie adresa și ungurește.

Din pricina aceasta ziarul „*Obzor*” atacă pe *Ceh*, zicând, că e un ministru maghiarisător.

Nici nu știm, ce are a căuta limba maghiară și în *Croația*.

Împăratul Wilhelm la Viena. După-cum anunță o telegramă din *Viena*, împăratul *Wilhelm* al *Germaniei* va face în primăvara viitoare o vizită *Monarchului* nostru la *Viena*.

Numărul mandatelor atacate s'a ridicat la 59. Cele mai noue petițiuni intrate la *Curie* cer nimicirea mandatelor deputaților *Szcelláry György* și *Luby Béla*.

Mișcarea studenților Slavi. Tinerimea universitară croată, după-cum se anunță din *Zagreb*, în adunarea sa ținută *Duminecă* s'a alăturat la rezoluțiunea, că în *Laibach* să se înființeze o universitate slovenă și diplomele câștigate la aceea universitate să fie valabile și în *Croația*.

CONVOCAREA DIETEI CROATE. Foia oficială din *Zagreb* publică rescriptul regal, prin care dieta provincială a *Croației* este convocată în sesiune ordinară pe 28 *Nov.* c.

Disolvarea Reichsrathului. Din *Lemberg* se anunță, că acolo circulă știri despre preparativele guvernului din *Viena* pentru nouele alegeri de deputați. Aceasta ar însemna, că *Reichsrathul* va fi dizolvat. Alegerile, se zice, că vor fi între 9—20 *Ian.* viitor, ear' noul parlament se va întruni în 30 *Ianuarie*.

DIN LUME.

Bulgaria.

În *Sofia* a produs oare-care senzație o scrisoare a principelui *Ferdinand* adresată lui *Caraveloff*, în care declară, că află de nepatriotică demisiunea lui *Geșoff*, presidentul camerei și totodată șeful partidului național, semnând aceasta a fugă din fața debaterilor pentru împrumut.

În dezbaterea asupra răspunsului la mesagiul de tron, a produs deputatul *Rizoff* un amendament, în care se zice, că *sobrania* regretă mult persecuțiile nedrepte, sistematice îndreptate

contra *Bulgarilor* din *Turcia*, cari se continuă în butul dispozițiilor clare ale art. 23 din convenția dela *Berlin*.

În sinul comitetului macedonean au isbucit mari neînțelegeri. Lucrul a ajuns până la o disidență, care, nemulțumită cu conducerea profesorului *Mihailovsky*, cere convocarea unui congres extraordinar pentru stabilirea unui nou program de acțiune și alegerea unui nou comitet. De altă parte agitează *Saraffoff* și cer reluarea tacticii anterioare teroristice. — După-cum scrie „*Temp*”, *Boris Saraffoff* a plecat la *Viena*, ca să câștige *Austria* pentru mișcarea, al cărei conducător este. În schimb îi promite spriginul pentru planurile ei referitoare la portul din *Salonic*.

Sobrania a primit cu mare majoritate proiectul de răspuns la mesagiul. Ministrul de externe *Danef* spune, că în privința împrumutului nu poate comunica nimic, nefiind pertractările încheiate. Ce privește politica esternă, declară, că *Bulgaria* întreține cu toate puterile relațiuni bune, îndeosebi cu *Rusia*, *Serbia* și *România*. Relațiunile cu *Turcia* sânt neschimbate. O îmbunătățire e imposibilă, cât timp dăinuiește actuala stare în *Macedonia*. Aplicându-se dispozițiile tratatului de *Berlin*, ar dispăre comitetele macedonene.

Dela granița Afganistanului.

După-cum se vestește din *Petersburg*, capabilitatea de transport a căii ferate *Merv-Cuşc* dela granița afgană are să fie mărită în mod considerabil. Pe viitor trebuie să poată circula zilnic 12 trenuri militare încolo și înapoi. Ministrul de comunicațiune a cerut 379.000 ruble în scopul acesta. Se mai intenționează și construirea unei linii ferate la *Carcha* în *Buchara*.

Institutul San-Girolamo.

Muntenegrul încă s'au amestecat în afacerea *San-Girolamo*, trimițând doi delegați la curtea papală.

Trimișii extraordinari ai *Muntenegrului* au fost primiți cu onoruri militare în audiență la *Papa*. *Voinovici* a prezentat un memorandum, în care cere recunoașterea caracterului sârbesc al catolicilor din *Muntenegru* și ștergerea numirii de „*Croați*” dată acestora în bula referitoare la institutul *San-Girolamo*. *Papa* a dat expresie vie simpatiei lui pentru principele *Nicolae* și pentru *Muntenegru*. Conferința pentru regularea acestei afaceri va începe în curând.

Anglia și Transvaalul.

Cu privire la faimele despre începerea tratărilor de pace între *Buri* și *Englezi* i-se comunică lui „*Frankfurter Zeitung*” următoarele: *Wolmarans* declară, că el n'a făcut nici un proiect pentru tractări de pace. Nici la consultările întemplate în timpul din urmă în vila lui *Krüger* n'a fost vorba de așa ceva. Până-când ministrul englez, zice el, va persista în atitudinea marcată de ultimele vorbiri ale lui *Chamberlain* și *Salisbury*, nu poate fi vorba de pace. Aceasta e posibilă numai dacă se garantează republicelor o completă independență. De o cedare a câmpurilor de aur nici nu poate fi vorba. —

Președintele Krüger desminte știrea, după care ar primi autonomia sub garanția Franței și a Rusiei.

Englezii continuă cu regimul lor barbar, teroristic în Africa-de-sud. După o știre mai nouă, directorul Lotter, un frate al comandantului ucis de Englezi, oăzând în captivitate a fost condamnat la moarte prin ștreang.

După-cum se comunică din isvor englez, un detașament de Buri a avut în 29 Octomvrie lângă Bowendam un atac cu Englezii, cari au fost bătuți. Buri au cucerit foarte mult proviant.

Demisiunea consulului general al Țerilor-de-jos din orașul Cap a fost primită de guvernul olandez.

Oficiul englez de războiu a publicat o carte albastră, care conține pe 400 pagini rapoartele medicilor militari și ale oficerilor despre *castrele de concentrare*. Scopul acestor rapoarte e să atribue cifra înspăimântătoare a mortalității din castre obiceiurilor murdare ale Burilor, ignoranței lor, prejudețiilor și neîncrederii lor în medicii și spitalele englezești. E știut însă din folle engleze independente, că mortalitatea a cauzat-o nutrirea insuficientă, îngrămădirea bolnavilor în corturi nesatisfăcătoare nici ca spațiu, nici ca scut contra schimbărilor olimei, precum și tratarea neomenoasă a prizonierilor, toți bătrâni, femei și copii.

Cetele Burilor au apărut eară în apropierea orașului Cap.

Tăcerea în jurul persoanei lui De Wett se lămurește prin știrile sosite în timpul din urmă în modul următor: De Wett nu mai ocupă deja de luni de zile nici un post de comandant, ci are conducerea întregii puteri armate din sudul riuilor Orange și Vaal. În calitatea aceasta face în continuu călătorii de inspecție până în apropierea Capului, aparând când ici, când colea.

În Anglia se pregătesc mari reforme militare, cari vizează și organizarea nouă a armatei și schimbări personale în comanda supremă din Africa-de-sud.

După-ce va pleca zilele proxime reg. 21 de ulani pe câmpul de războiu, Anglia va mai rămâne numai cu o singură brigadă de cavalerie.

Soția președintelui Stejn a fost deportată, dimpreună cu 5 copii, fără nici o explicație, din Africa.

Știri mărunte.

O știre din Madrid semnaleză reînceperea agitațiunii din Catalonia în sensul separării ei de Spania.

Deputații cataloni refuză să-și ocupe locurile în parlament și în curând se vor pune în fruntea agitațiunii.

Neaflând Rusia bani în Franța, s'a adresat în chestia împrumutului de 625 mil. franci către piețele americane.

Parlamentul italian a fost convocat pe 27 l. c.

În locul trupelor internaționale e vorba să se trimită la Creta trupe grecești.

Deficitul de 140 milioane marce, care amenință Germania, a fost redus prin ștergeri la 80 mil.

În Sârbia se așteaptă o criză generală ministerială. Ministrul de culte a demisionat deja.

Ministrul rus de războiu s'a rentors la Petersburg din călătoria lui făcută în Asia-centrală.

Puterile au rugat pe principele George să rămână și pentru periodul viitor comisar al Cretei. Știrile despre introducerea unei stări noi pe insulă sunt premature.

»Berl. Tag.« publică o telegramă din Constantinopol, în care se spune, că din cauza soluțiunii conflictului franco-turc toți ministri vor fi licențiați.

Șefii comitetelor albaneze cu reședința în Roma au declarat, că nu au nici o relațiune cu Boris Sarafoff și că, chiar dacă el va veni la Roma, n'au de loc de gând să aibă relațiuni cu organizatorul cetelor de bandiți bulgari.

SCRISORI.

Sfințire de biserică.

Stena, Noemvrie 1901.

Rari sunt zilele de bucurie pentru poporul nostru românesc, precum de rari sunt corbii albi în țeara noastră.

Zile de acestea rare, zile de mare bucurie a fost ziua de 2 Octomvrie st. v. a. 3. pentru poporul gr.-or. român din Stena (protopresb. Cohalmului), când s'a sfințit biserică.

Dl asesor cons. N. Ivan, însărcinat cu sfințirea, sosind încă din preziua, a fost întâmpinat la gara din Homorod de preoțimea din jur. În drumul cătră Homorod i-a eșit înainte un banderiu compus din 30 feciori călărăși din parochia Stenei.

La frumoasa vorbire de bineven-tare a conducătorului, d-nul asesor Ivan mulțumește tinerimii de buna primire ce i-o face, promițând totodată că și din acest incident va lua mai mult îndemn de a lucra pentru biserică și școala noastră românească și peste tot pentru binele și înaintarea poporului nostru românesc.

Punându-se cortegiul de nou în mișcare și ajungând în opidul Cohalm, sute de privitori stau în loc și privesc frumosul alaiu. La intrarea în hotarul comunei Stena, clopotele dela biserică vestesc poporului credincios, că oaspele dorit e aproape de comună, și ea să ese fiecare într-o întâmpinarea lui.

Ajunși în sat o mare de lume, Români și Sași — la toate locurile de trecere; înaintea cancelariei comunale, la trecerea în ulița Românilor unde fetele din comună cu buchete de flori aștepta trăsura dlui asesor Ivan spre a i-le aduce ca dar, aruncându-le peste dînsul; precum și la locul de desoălecere la școala românească.

Ajunși aici se dau jos cu toții din trăsuri și căruțe, ear' călărășii formează un mare rondo în jurul poporului adunat, unde apoi tînărul preot Ieronim Buzea în numele poporului creștinesc din Stena întâmpină pe dl asesor Ivan cu o frumoasă vorbire de salut.

Dl asesor mulțumește în termini calzi preoților locali, precum și întregului popor din Stena, dar' mai cu seamă tinerimii de neașteptat de frumoasa primire ce i-a făcut-o, zicând între altele, că o consideră nu ca făcută sieși, ci supremului nostru cap bisericesc, pe care-l reprezintă; asigură mai departe pe toți

despre deosebita grijă și bunăvoință ce o are Escelența Sa față de toți fiii sei sufletești.

În ziua următoare, Duminecă, în 21 Octomvrie st. v. la orele 8, dl asesor Ivan îmbrăcându-se în sfintele ornate bisericesti, precum și ceilalți 7 preoți, împreună slujitori și anume: Iosif Lup, Ioan Bercan sen., Ioan Mircea, Ioan Mihăilă, Ioan Blaga, Ioan Bercan junior și Ieronim Buzea, pleacă cu toții în procesiune, în sunetul clopotelor cu prapori în frunte și cântând troparul chramului la biserică, ducând antimisul, evanghelia și lucrurile sfinte. Ajunși aici după tipicul sfințirii bisericelor se încunjură biserică de trei-ori cântându-se troparul chramului și alte cântări prescrise, apoi intrând în biserică se face sfințirea apei și se stropește biserică peste tot, urmând slujba sfintei liturgii. La sfîrșitul liturgiei P. O. Domn asesor Ivan, pășește în fața poporului, peste pragul ușii împărătești, și cu voco lină dă curs instructivei și frumoasei sale cuvântări, îndemnând poporul la curățenia năravurilor și spriginirea bisericii și școlii noastre, singurele foculare, care ne-au păstrat naționalitatea noastră și care ne-au adus la starea de acum, de nu mai orbecăm în întunec, ci și peste noi strălucește lumina. Cetește apoi gramata arhierască, adecă hârtia priu care Esc. Sa Înaltpreasfințitul Metropolit îl impunternicește pe d-sa a duce în îndeplinire sfințirea bisericii din Stena și asigură poporul, că deși Escelența Sa n'a putut lua parte și cu trupul la jactul sfințirii bisericii acestea, cu sufletul se află totuși între noi. Mai cetind apoi pe binefăcătorii bisericii acesteia, între care, ca pe cel dintâiu și mai mare mi-am însemnat pe parochul locului Iosif Lup, care a acoperit turnul bisericii cu tînchea (700 cor.), a făcut un dar de vre-o două sute fl. (400 cor.) pe seama bisericii cu vre-o 15 ani mai înainte și a cumpărat cu suma de aproape 400 cor. un clopot bisericii.

După o muncă destul de obositoare și un serviciu de 5 oisuri, la 1 oră după amiază p. m., tot în procesiune ne-am întors în școală, unde după-ce preoții s'au desbrăcat ne-am pus la masă. Primul toast l-a ținut P. O. Domn asesor Ivan pentru Escelența Sa Metropolitul, parochul Bercan jun. pentru comisarul esmis Ivan. Parochul Blaga, pentru confesiunea și biserică-soră evanghelică-lutherană, care încă era reprezentată. Răspunsul l-a dat capelanul și rectorul școlii acesteia. La toastul asesorului Ivan, pentru preoții locali și reprezentanții bisericii din Stena, a răspuns preotul Ieronim Buzea, mulțumind Escelenței Sale și asesorului Ivan de bunăvoința și dragostea arătată față de dînșii prin aceea, că lucrului lor s'au sfințit astăzi, i-au pus cununa. Ear' la orele 3 masa se ridică de cătră P. O. Domn asesor Ivan, ea despărțindu-ne pe un timp să ne putem vedea earăși deseară la petrecerea teatrală a tinerimii din loc.

Astfel a decurs mărețul act al sfințirii bisericii din Stena. Pe cât de măreț a fost acest act al sfințirii, pe atât de memorabilă va rămâne și ziua de 21 Octomvrie din anul 1901 înaintea poporului din Stena, când dat i a fost a

vede în mijlocul seu pe trimisul Metropolitanului pentru de a-i vorbi și a-l boțea.

Ca de încheiere nu zic alta decât, că credința, nădejdea și dragostea pe veci să fie sălășluită în poporul din Stena, ca condus de aceste frumoase virtuți să nu facă alta decât toate câte sunt bune, frumoase și plăcute lui D-zeu și oamenilor.

Eu.

Din Abrud.

— 19 Noemvrie 1901.

Reuniune de meseriași. — Alegeri municipale.

Ar crede cineva, că poporul român din Munții-Apuseni, a căror fiecare stăncă, fiecare unghet își are însemnătatea sa istorică pentru neamul nostru, petrece într'un indiferentism condamnat față de ori-ce activitate pe teren național ori social românesc, după-ce despre o astfel de activitate foarte rar se vorbește în ziarele noastre.

Lucrul însă nu stă așa.

Poporul român din aceste ținuturi, un popor blejnit, are dor și voință de muncă; el așteaptă numai glasul conducătorilor sei și e gata spre fapte mărețe.

Dovadă, că în Abrud — centrul Munților-Apuseni — abia cu câteva zile mai înainte ventilându-se ideea despre înființarea unei *Reuniuni de meseriași români*, astăzi aceasta reuniune e înființată, e constituită și statutele sale sunt înaintate spre aprobare.

E adevărat, că și în Abrud majoritatea populației e română, dar' ne-au copleșit străinii în așa chip, încât aproape ne-au egalizat, cu toate acestea poporul român rămâne străin de străini și cu dragă inimă se lipește de domnișii sei — cum numește el inteligența română.

Când s-au convocat la o consfătuire în cauza eventualei înființări a Reuniunii meseriașilor, ei au alergat aproape cu toții, s-au înscris de membrii fondatori, pe viață, ordinari și ajutători, cu toții vre-o 60, și înscrierile decurg încă.

S-au constituit alegându-și președinte pe: dl. Dr. Laurențiu Pop; vicepreședinte: Alexandru Ciura, paroch; secretar: Ioan Simu, paroch; bibliotecar: Nicolae Manovici, pantofar; casar: Terențiu Giurchescu, croitor; controlor: Iuliu Muțiu, mésar; inspector: Dionisiu Gheonța, ferar; Apoi, 4 membrii ordinari: Dr. Ales. Borzia, Petru Popovici, Hazu, și Tipter și 2 suplenți: Coloji și Ales. Mera.

S-a primit proiectul de statute ce li s'a prezentat spre dezbateră și acest proiect s'a înaintat spre aprobare.

Să sperăm mult, că va înflori această reuniune, dacă va avea norocul ca statutele ei să fie aprobate, cu atât mai virtos că meseriașii nostri au simțit lipsa unei astfel de reuniuni și cel ce poartă presidiul ei se bucură de cea mai mare autoritate și popularitate.

Reuniunea poartă numele de *Reuniunea meseriașilor români din Abrud și Abrud-săte*.

Alegerile municipale în Abrud au loc mâine, la 20.1. Căci astăzi în

Românii, cari față de alegerile diectale s'au ținut strâns de hotărârile comitetului național, de astă-dată s'au pregătit la o luptă frumoasă, deși nu se sperează că vor eși învingători, după-ce Ungurii sunt în majoritate aproape absolută.

Resultatul îl vom vedea.

Delacernița.

Puterea Jidovilor.

(Urmare).

Am văzut, cum și-au știut câștiga Jidovii preponderanța pe terenul economic. Știau însă bine, că nu e destul a stăpâni pe cineva cu averea, căci până nu-i stăpânești și sufletul, tot nu poți face ce vrei cu el. De aceea a făcut tot ce le-au fost cu putință, ca să apuce în ghiarile lor presa, adică gazetele. Și aici au lucrat mai cu seamă cu banul. Încetul cu încetul au ajuns să stăpânească în direcțiunile, cari administrau averea unui ziar, și astăzi aproape întreaga presă e în mâinile lor în Viena, Berlin, Paris, Londra, dar' mai ales în Budapesta, unde afară de 2-3 foi ungurești, toate au mai mulți sau mai puțini redactori Jidani.

Fiind stăpâni pe gazete, e lucru ușor de înțeles, că tot ce scriu, scriu în favorul Jidovilor, laudând pe bancherii, scriitorii, comercianții, artiștii Jidani și hulind fără milă pe ori-ce creștin, care ar cuteza să zică ceva contra unui Evreu. Bismarck, care cunoștea bine pe Evrei, zicea: „Atingete-te de un Jidan, și îndată strigă din toate părțile vai!”.

Jidovirea presei s'a putut observa bine când cu procesul lui Dreyfuss. Acest căpitan jidan, care dispune de o avere de mai multe milioane, nu s'a rușinat să joace pe spionul Germaniei, deși era francez (?), dar' de lege israelită. A fost dovedit și condamnat, în urma gălăgiei celei mari ce au făcut-o toate gazetele jidovești, a fost iertat. Când era cu procesul lui, își era scorbă să iei una din foile cele mari franțuzești, nemțești, ungurești etc., căci nu cetia fără de martirul Dreyfuss, nevinovatul Dreyfuss etc. Și văicărelile acestea au durat câțiva ani. Acum, când Englezii luptă de peste doi ani de zile, puși la cale de bancherii jidani și creștini jidoviți, ca să nimicească un popor întreg, pe Buri, foile cele mari jidovești se mărginesc a aduce știri de câteva rânduri. Mult o ajută pe presa jidovească și jidovită și împrejurarea, că agențiile telegrafice, adică întreprinderile, cari au oameni pretutindenea pe rotogolul pământului, ca să le vestească toate știrile, încă sunt jidovești. Nu ne putem dară mira, că știrile despre biruințele Burilor le aflăm tot numai la 2-3 săptămâni, dar' dacă prinde Kitchener vre-un cal orb sau schiop de-al Burilor, precum și câțiva bătrâni neputincioși, numai decât se vestește prin telegraf în toată lumea „biruința” engleză.

Mult resimțim și noi Românii influența presei jidovești și jidovite. Jidovii, după obiceiul lor, se alătură în ori-ce țară pe lângă cel mai tare. Așa au făcut și la noi, unde, după-cum cam spus, presa — pe lângă altele — în

mâna lor. Când li-se va deschide Maghiarilor ochii, — și trebuie să li-se deschidă — vor vedea, că toată ura, ce o au oătră naționalitățile din Ungaria, a fost nutrită și crescută de Jidani. Atunci însă ei vor fi ajuns la sapă de lemn.

Tot rol hotărîtor au și pe terenul literaturii. Scriitorii jidani și jidoviți sunt ridicați până în slava cerului, cum s'a întâmplat cu Heine, Nietzsche, Björnson și o sută alții. Unii dintre acești scriitori, ca d. e. Suderman, preamărit de ei, îndată-ce s'au scăpat să scrie ceva, ce nu era după placul Jidovilor, au fost trași în noroiu.

Influența scriitorilor jidani și jidoviți asupra publicului cetitor e cu mult mai stricătioasă, decât jafurile materiale, la cari supun pe creștini. În scrierile lor își bat joc de religie, de viața conjugală, de iubirea față de de-apropie, de legile moralității, preamărind viața destrăbălăată și scuizând fărădelegile. Urmările cetirii de astfel de scrieri le putem vedea deja și la o parte din tinerimea noastră, crescută mai ales la școlile ungurești. Numai influenței spiritului jidovesc este de-a se atribui trista aparițiune, că tineri de-ai nostri își bat joc de morală, ba chiar și de cele sfinte ale întocmirilor bisericesti.

În artă încă s'au vîrit Jidanii, mai ales în musică. Și aici însă au produs, ca Meyerbeer, Offenbach și încă câțiva, piese chemate să umple numai pungile. În pictură și sculptură ei sunt spriginitorii cei mai mari ai direcțiunii numite „secesiune”, după care picturile și sculpturile sunt adevărate strîmbături, făcute de copii, când fac primele deprinderi de desen. (Va urma).

DELA „REUNIUNEA ROMÂNĂ DE AGRICULTURĂ DIN COM. SIBIIU”.

Pentru vieri nostri.

Prin rescriptul seu dno 25 Octombrie a. c. Nr. 85.128, înaltul minister r. u. de agricultură ne pune în vedere, că toți aceia, cari doresc a se prevedea cu *mlădiță de viță sau cu sade de viță de vie altoită*, de proveniență din *pepinterele statului*, să se adreseze în acest scop cel mult până la 30 Noemvrie a. c. oătră acel inspector de vieri respective oătră acea direcțiune a școalei de vințeleri, în a cărui district se găsește locul de vie, ce este a se înoi sau a se planta din nou. În ofertele de cumpărare să se arete cu acurateță soiul mlădițelor și al altoilor, cătățimea, situația locului de plantație, cum și numele primitivului, locuința și stațiunea căii ferate.

Publicațiunea ministerială, ce cuprinde amănunte în această privință — la cerere o poate primi ori-și-cine dela ministerul de agricultură și dela subscrisul comitet central.

Sibiu, 3/16 Noemvrie n. 1901.
Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”.

Demetriu Comșa,
președinte.

Victor Tordășianu,
secretar.

Adunarea învățătorilor români gr.-cat. din desp. Turzii.

De lângă Turda, Nov. 1901.

Adunarea învățătorilor români gr.-cat. din despărțământul Turda s'a ținut în 8 Nov. a. c. în localul școalei gr.-cat. din Cianul-mare.

La orele 8 1/2 a. m. s'a celebrat sf. liturgie prin dl Petru Stoica, preotul locului. După terminarea serviciului divin ne-am adunat cu toții în localul școalei, unde dl președinte Ioan Peștean prin o vorbire acomodată, cum numai dumnealui știe, declară adunarea de deschisă.

Imediat s'a constatat membri prezenți. Prezenți au fost 12 din 17 membri ordinari. Ne-au mai onorat cu prezența d-nii Petru Stoica, preot local, Gregoriu Popa, notar în loc și Kárpáti Elemér, inv. de stat în loc.

E de regretat, că d-nii preoți nu-și țin de datorință a lua parte la adunările noastre, cel puțin în calitate de directori școlastici; — puțin interes!

Leccióna practică o a ținut dl Simeon Lucaciu cu elevii sei despre »St. Stefan« care s'a apreciat de bună.

A urmat disertantul, care însă din cauze neprevăzute a absentat, și astfel în locul dîneului a disertat dl Teodor Radu despre »alcool«, care a fost apreciată de bună.

Urmează la ordinea zilei raportul cassarului și bibliotecarului. Aci cu părere de rău trebuie să mă exprim că atât cassarul, cât și bibliotecarul au absentat, și nici barem rapoartele nu și-le-au trimis și astfel nu s'a putut face încassarea taxelor restante, cari se urcă la o sumă colosală. Acestea ar fi unele din cele mai însemnate puncte ale reu niunii, despre cari trebuie să aibă cunoștință fiecare membru.

Puțin interes din partea dlui cassar și bibliotecar.

S'a citit raportul membrilor delegați, cari au participat la adunarea generală ținută în Blaj la 3—4 Oct. și despre agendele și decisiunile luate în această adunare.

Ca membru nou ordinar s'a înscris dl Gregor Pop, notar în loc, solvind la mâna președintelui taxa de 4 coroane;

căruia și pe această cale i-se exprimă cele mai călduroase mulțumite.

Locul adunării s'a statorit în Tritul-superior, unde va prelege D. G. Sâmpălean, inv. în loc și vor diserta: I. Pescar »Orele libere ale învățătorului« și dl R. Dobrin: »Împărțirea grădinei de legumărit«.

S'a ales o comisiune pentru verificarea procesului verbal, în persoana dlor Emil Murășan și Teodor Radu.

Ne mai fiind alte obiecte de pertractat președintele închide adunarea, apoi cu toții ne-am adunat la masa ospitală a dlui S. Lucaciu, unde nu a lipsit nici voia bună, nici firul toastelor.

Lime.

PARTEA ECONOMICĂ.

Grajdurile.

Timpul cel rece de toamnă a sosit și peste puțin o să ne vină și iarna cea friguroasă, când atât omul, cât și animalele caută câte un adăpost mai călduros. Pentru om adăpostul cel mai bun și mai sigur contra frigului și a celorlalte influențe atmosferice este casa, ear' pentru animalele domestice sînt grajdurile. Despre acestea din urmă vom să arătăm și cu această ocaziune unele recepții mai însemnate.

Precum omul dintr'o casă scundă, îngustă, umedă și cu ferestrele mici și întepenite, cari după-ce se așează odată nu se mai pot deschide de loc așa că aerul din casă totdeauna e stricat și nesuferibil, — nu poate fi frumos la față și deplin sănătos, ci mai mult slab și palid — întocmai așa nu pot fi grase, frumoase și sănătoase nici animalele ținute în grajduri umede, scunde, înguste și întunecoase.

Oamenii mai săraci însă, deși sînt siliți a petrece în asemenea case nesănătoase, cel puțin nu sînt legați în acelea și îndată-ce vîd, că-i doare puțin capul, sau altcum le este cumva rău îndată es afară în aerul curat, sau se duc la vre-un vecin, care are o casă

ceva mai largă și mai sănătoasă, pe când bietele animale de casă sînt legate bine de iesle, cu streanguri groase, ca să nu se prea poată mișca, decât doar' chiar numai ca să se culce.

În starea aceasta sînt ținute cele mai multe din animalele economilor noștri câte o jumătate de an, neslobozindu-se din grajd, decât până la apă, ca și cei osândiți în temnițe. Să nu ne prea mirăm dar', când le vedem primăvara, că deși unele es mai moarte de slabe din iarnă, totuși, după-ce soapă din robia grajdurilor și se vîd și ele la largul pe câmp, își arată semnele de bucurie prin alergări și abierături puternice.

Unele din grajdurile economilor noștri nu sînt destul de largi pentru numărul vitelor, ce voesc a adăposti în ele; altele earăși nu sînt destul de călduroase, așa că în iernile mai grele nu numai că rabdă frig destul, dar' mai pot și degera, ca să se prăpădească, apoi unele din grajdurile economilor noștri mai săraci au și niște iesle de tot simple, făcute numai din cățiva pari și îngrădite cu nuiele, mai numai în fața pămîntului, așa, că dacă vitele se împung una pe alta, sau dacă se desleagă vre-una din ele, sau vrea să se lingă, odată pot căde în asemenea iesle și să se prăpădească, după-cum se și întîmplă aceasta pe unele locuri destul de des.

Pentru a feri grajdurile de umezeala, care după-cum am văzut, este scăderea cea mai mare, trebuie să le facem sau zidim la un loc deplin uscat și dacă se poate și ceva mai ridicat. În lipsa unui asemenea loc este bine a se ridica grajdul prin bolovani de piatră și năsip.

Odată locul ridicat, se începe adunarea materialului de zidit: piatră, cărămidă, var ș. a. Când materialul se află tot adus la fața locului, se plănuește fundamentul și se sapă pămîntul, pe care trebuie să se ridice pereții. Ușa grajdului e bine să se vină spre mează-zi sau apus, de unde nu prea suflă vînturi reci, ear' ferestrele de sticlă, în număr de cel puțin — două, sînt de a se face în perețele cu ușa, ca lumina să poată pătrunde în grajd din dos, ear'

Petru al Dincăi.

— Episod eroic din războiul independenței. —

»Sîntem Români, să fim Români!...«

(Urmare și fine).

Trecu vreme de atunci.

Pe Petru îl liberară și cu asta îi pricinuiseră o durere mai mare decât pierderea piciorului.

N'ar fi putut să mai lupte, dar'...

Când plecă spre casă începură să se ivească zorii iernii. Abia trecuse Dunărea dincoace și cumplita iarnă cernea norii de zăpadă.

Petru se silea din greu; pe drum nu se gîndea decât la nevastă și băiat.

Dar' — durere! — când, din întîmplare, ochii îi alunecau pe cîrja ce-i spriginea mersul, o lacrimă ougea de-alungul feței sale arse de soare.

— Ce o să zică ei când m'or vedea? își dădea cu gîndul. De ce nu-mi putui lăsa și celalalt picior tot acolo; să-mi fi dat și mînile și sufletul, numai... nu-

mai să-i soap de-a mă vedea schilod... și apoi n'o să pot munci... În casă o să fiu o greutate, nu un ajutor... De ce n'am murit, de ce n'am murit!... Și isbucnea în șiroaie de lacrimi.

Trecerea Dunării și cîrja de lemn îi aducea aminte bubuitul dela Grivița, ear' tot cîrja și medalia din piept îi infățișau chinurile și suferințele din spital. Revedea pe »mama răniților«, îi simțea mîna alinîndu-i durerile, îi auzea glasul mîngăietor, o vedea scriind oștenilor pe acasă...

Și astea îl oboseau pe Petru, făcîndu-l să întîrzie tot mai mult.

Într'o zi căzîu atîta zăpadă, că nămeții ajunseră până la streășina casei. Nu-i fî cu puțină să-și urmeze drumul.

Mai era o jumătate de poștie, când se oprî la han ca să aștepte, doar' s'o topi zăpada,

Stătî o zi, stătî două, nici o schimbare; ce se topea ziua, îngheța noaptea.

Dorul după cei de acasă nu-l lăsa în pace, de mere nu era vorbă; rămănea: ori să-și potelească dorul, ori s'o ia spre casă, așa la un noroc. Și a scotit oă-i mai bine să plece.

Cînd destăinul gazdei planul lui, îl luă în ris, apoi vîzîndu-l neclintit, i-a deschis poarta.

Și într'o noapte, cu oușma pe o ureche, își luă cîrja și... înainte cu Dumnezeu!

Felgii de zăpadă cădeau tot mai deși, vîntul bătea cu turbare, întunerec beșă, Petru credea că n'o să mai ajungă la Rucăr.

Din cînd în cînd pe soșea s'auzea lătratul unui cîne de pe la cantoane ori urlete de lupi. Petru înaintează cu mare greutate, ba, odată, cîrja împiedcîndu-se, alunecă, cade, se scoală, își face cruce și... ear' înainte!...

Cu chiu cu vai s'apropie, zărește lumini palide la o sută de pași. Gîndul că ce o fi făcînd Veta și Ionică îi dă zor tot mai mult.

nu din față, de unde ar pute fi vătămătoare pentru ochii vitelor. Alte două ferestri mișcătoare, sau o ușă umblătoare, sunt de a se face de cătră șură, ca să se poată pune nutrețul de lipsă dacă grajdul este astfel întocmit.

Înălțimea pereților la grajduri trebuie să fie cel puțin de doi metri și jumătate, ear' lărgimea lor se face în proporțiune cu numărul vitelor, ce avem să adăpostim în ele. Cu cât se face grajdul mai larg, adecă pentru mai multe vite, cu atât se recere ca să fie mai înalt, de oare-ce aerul în grajdurile cu mai multe vite se strică foarte ușor și devine înădușitor, ba de multe-ori chiar stricăcios.

În grajdurile prea scunde și îndesuite de vite nu este consult a se culca servitori sau alți oameni peste noapte, de oare-ce se pot îneca foarte ușor în aerul acela înădușitor numit și carbon.

Dacă grajdurile de peatră, căci de acestea e vorba acum, se face pentru vite mai puține, atunci grinzile sau stucătura poate să fie și de brad, că nu prea asudă, ear' dacă grajdul se face pentru vite mai multe, atunci grinzile sau stucătura e bine ca să se facă de stejar, de oare-ce în asemenea grajduri fiind înădușeala prea mare, cam asudă și ușor se pot putrezi și dărîma.

Dacă voim ca grajdurile să fie cât mai călduroase, atunci în pereții aceloră punem numai cărămidă, ear' dacă voim ca acelea să fie peste vară ceva mai răcoroase, atunci printre cărămizi mai putem pune și câte-o peatră de riu.

Coperișele la grajdurile de peatră se fac în proporțiune cu lărgimea lor și se acoper cu țigla sau șindile.

Ieslele se fac din stilpi de stejar, în cari se înțepenește deasupra o grindă de brad, pe care apoi se bat scândurile, cât de des ca să nu cadă nutrețul din ele, fie acela cât de mărunt. Acelea trebuie făcute așa de înalte, precum sunt de mari și vitele cari au să mănânce din ele.

Dacă grajdurile nu sunt în legătură cu șura, atunci în partea despre șură se face o ușă sau coș, pentru a pute ține în el, ca într'un magazin, nu-

Ah! dar' când s'ajungă în ograda lui, cerul, gelos de fericirea ce-l aștepta, dădu o ninsoare, deasă ca prin sită și un vifor de aducea zăpada tot în sburături.

Petru nu se mai pute ține, vru să pue mâna pe uluci, dar' un câne, sărind din întunec ca o șfirlează, îi făcu groază și fel de fel de închipuiri urite... Petru căzu tocmai în fața ușii.

Deșteptată de sgomot, Veta ese afară numai în camășe și se aruncă în brațele lui.

În casă se petrecu cea mai duioasă scenă ce se poate închipui.

Când Veta zări cărja în mâna lui Petru rămase buimăcită apoi venindu-și în fire încep să și smulgă părul.

Stând să easă, Petru o apucă de mână, face sforțări peste poate și cu o voce stânsă murmura:

Da!... da... n'am picior... e de lemn... e cărja... dar' am asta... e dela Ea... dela doamna... dela mama rani-

trețul aruncat din șopron sau adus aci din clăile de afară.

După-ce astfel toate s'au isprăvit în lăuntru grajdului, ne apucăm de poditul aceluia. Cu privilegiul acesta să se bage bine de seamă, ca poditura cătră iesle să fie ceva mai ridicată, ca să se poată scurge în jos udul și balegile mai moi. La capătul scândurilor din jos, sau pe la mijlocul grajdului, trebuie să se facă canalul (scocul) pentru prinderea udului și conducerea lui pe sub zid, într'o fântână anume făcută lângă grămada de gunoiu (platformă), de unde apoi să se poată arunca când e de lipsă pe acela, sau să se poată duce pe agrii și fênașe.

În sfârșit se mai așează la un loc potrivit și patul, dacă e ca cineva să doarmă și peste noapte în grajd, ear' într'o fereastră la mijlocul lui o lumină sau lampă, ca să poată lumina pe timp de noapte.

Precum starea locuitorilor dintr'o comună se poate judeca după casele lor totașa se mai poate judeca și după grajdurile vitelor și celelalte clădiri economice de oare-ce astăzi este pe deplin constatat, că economii harnici și avuți își fac nu numai lor locuințe frumoase și sănătoase, ci și vitelor lor.

Grajdurile de lemn încă sunt destul de bune. Acestea se fac de obicei în legătură cu șurile. În asemenea cazuri, grajdurile pentru vite se fac de regulă sub șopronul de fên.

Bârnela din grajdurile de lemn pot să fie de brad, de fag sau de stejar. Cele mai bune sunt cele de brad, sub cari e bine a se pune tălpi de stejar.

Pereții grajdurilor de lemn se bat (isbesc) cu lut, apoi se prind cu pământ și balegă ca să nu crepe, ear' mai pe urmă se văruesc. Acoia se mai pot bate și cu muruială sau papalașcă de zid, dacă mai ântăiu se bat peste ei niște lați de brad, cari să poată împedeca căderea varului. Astfel făcute și grajdurile de lemn puțin se deosebesc de cele de peatră, mai cu seamă, dacă se fac după-cum am zis și mai sus, destul de largi și de înalte.

Afară de aceste două feluri de grajduri, cari am pute zice, sunt mai cu

tilor... Și cu mâna pe medalia dela piept, aburită de ninsoare, Petru adoarme adânc.

Era și vremea!

O să mai vie o Griviță, un 30 August și mulți Petru al Dincăi s'or găsi, spunea el mai anii trecuți, când Regele Carol se abutu prin Rucăr. Îți era mai mare dragul să-l vezi povestind celorlalți în jurul focului.

Ear' seara, ca un flăcău se urcă în vârful brădetului și de acolo îi trase până la ziuă din buciom. Și când Măria Sa Doamnă de atunci — azi Regina — vru să-i răsplătească osteneala, el puse degetul pe medalia care tot strălucea, se întoarse repede și o luă înainte, spre pădure.

Nu se mai putea stăpâni: plângea ca un copil.

Const. Mera.

seamă pentru economii cu stare mai bună, mai sunt încă un fel de grajduri pentru cei mai săraci și cu vite mai puține, cari se fac din pari și nuiete ca gardul, și apoi se lipesc cu pământ, ca și cele de lemn. Și pentru acestea din urmă trebuie să se țină seamă de însușirile de mai sus, ear' de cumva nu se potesc, trebuie să se ridice la tot casul locul sub ele și să se bătucească cu pământ cleios, care apoi nu lasă să se scurgă udul și să se facă glod și tină în ele.

Între toate grajdurile, cele mai bune și sănătoase, sunt cele curate. Nimic nu este peste curățenie, pentru-că nimic nu este așa de frumos, ca aceea. De aceea și față cu vitele trebuie să se țină cont de ea, pentru-că dacă omului nu-i convine într'o casă nemăturată, murdară și cu un aer greu și stricat, cu atât mai rău le va conveni vitelor, ca să înoate zile și săptămâni întregi în propriul lor gunoiu din grajduri.

Ioan Georgescu.

O nouă circulară a domnului Kalinderu.

Di Kalinderu, administratorul domeniilor coroanei, a dat în timpul din urmă o nouă circulară cătră agenții (conducătorii) aceloră, care dovedește din nou interesul, ce-l poartă, ca domeniile coroanei să devină prin luminarea conducătorilor lor adevărate făclii pentru deșteptarea țeranului român.

Din această circulară estragem următoarele:

De câțiva ani încoace am făcut, întovărășit de cei mai mulți dintre d-voastră, excursiuni în Transilvania, Bănat și Ungaria, cercetând exploatațiunile și gospodăriile celor mai mari domenii ale statului ungar, ale unor mari proprietari, cum și ale unor țărani de acolo. Pe unii dintre d-voastre i-am trimis în Bucovina pentru a cerceta exploatațiunile și diferitele lucrări culturale silvice, și asemenea călătorii se vor face și de aci înainte, pentru-că înlesnesc formarea personalului și au darul de a lăsa întipărite în mintea fiecărui multe lucruri bune văzute în alte părți, care se pot introduce și la noi cu siguranță de isbândă.

Având însă în vedere, că asemenea călătorii și excursiuni se pot face mai nemerit în timpul verii, m'am gândit că peste iarnă ar fi bine să se adune, cel puțin odată pe an, toți șefii de regie, cum și unii din șefii de secțiuni mai vechi la un loc, într'un an la un domeniu, în alt an la alt domeniu, pentru a-și împărtăși reciproc cele văzute în străinătate, lucrările aplicate în ocolul seu, rezultatele căpătate, cum și a discuta împreună diferitele chestiuni în ale agriculturii, silviculturii, creșterea vitelor și cele cari se referă la buna stare a populațiunii de pe domeniile coroanei.

Insemnătatea acestor întruniri o socotesc de o deosebită valoare pentru a se stabili un plan de progres economic și de educațiune morală și intelectuală în regenerarea populațiunii rurale, pentru care este neapărată nevoie să se creeze ramuri nou de producțiune, nou îmbunătățiri, cum și să se desvoalte cele începute.

În momentele grele, prin care trece azi țeara noastră, se impune la toți datorii de a se gândi la o mai rațională dezvoltare a bogățiilor noastre, care de multe ori se pierd din cauza nepăsării. Lucru firesc și indispensabil este, ca se ne reculegem cu toții și să ne punem pe adevărata cale de progres, care este dezvoltarea economică...

Sfaturile comune între oamenii de aceeași meserie sunt de folos nu numai pentru alegerea și propunerea îmbunătățirilor, ci și pentru găsirea mijloacelor celor mai nemerite în a le aplica. Ele ne mai dau în același timp puțința de a cunoaște cauzele, care au împedat realizarea pe deplin a unora din măsurile luate până acum și prin comparațiune între cele ce s'au făcut, se cunosc și împrejurările de care trebuie să se țină seamă în viitor.

În sfârșit, întrunirile de acest fel, pe lângă folosul ce cred că vor aduce administrațiunii noastre, vor fi și pentru d-voastră un bun mijloc de a vă cunoaște, a stabili o înfrățire între dumneavoastră și de a vă lumina, împărțându-vă unii la alții observațiunile ce ați făcut peste an.

Școala agronomică a com. Sibiu.

În 30 Octombrie st. n. a. o s'a ținut examenul final la școala agronomică a com. în prezența unei comisiuni emise din partea comitatului. A examinat dl director al școlii Iuliu Schuster după următorul program: a) Lucrări de mână, anume: Tăierea de paie și năpi, precum și prepararea de nutrețe mestecate. Mulgerea vacilor. Înhamarea și prinderea la car a cailor și boilor. Scoaterea și curățirea năpilor de zahăr și de nutreț. Săparea și mușonitul cu »Planet junior«. Sămănatul cu mâna și cu mașina de sămănat. Scoaterea, plantarea, legarea și îngrădirea pomilor. Demonstrarea diferitelor sisteme de altoire la pomi. b) Lucrări cu vite: Aratul cu plugul universal Sack, și anume: cu plugul singur; cu tăietorul dinainte; cu plugul de două brezde; cu plugul pentru afunzime; cu unelte de curățit; cu unelte de grămadit; cu estirpătorul; cu făcătorul de gropi; cu mașina de scos cartofi. Aratul cu plugul schimbător. Lucrări cu carul »Planet junior«, și anume: săpatul (curățitul în diferite lățimi, afunzimi și moduri); grămaditul înăuntru și în afară; brăzdairea cu marcherul; acoperirea sămânței și netezitul cu tăvălugul. Grăpatul. Sămănatul cu mașina de sămănat.

Observăm, că examinarea a fost adevărată practică, cum peste tot practică este și învățământul. De altfel economia rațională și îndeosebi manipularea cu mașinile și uneltele agricole nici nu se poate învăța temeinic pe altă cale. Stăutul plin de vaci, juninci, viței etc., tot soiuri alose și bine îngrijite, grădina bine lucrată a școlii cu straturi de experimentare cu feluri și feluri de trifoi, lujernă și ierburi, școala de pomi cu zece de mii de altoi, moșia școlii, pe care se cultivă năpi de nutreț și de zahăr, etc., toate acestea fac asupra privitorului cea

mai bună impresiune, și-i sugerează dorința ca să vadă câți mai mulți fii de țărani făcând studii temeinice în această școală. Cursul școlar e de un an. Se primesc fii de plugari, cari au trecut de 17 ani. Spese nu se cer. Informațiuni mai amănunțite se vor cere dela dl dir. Iuliu Schuster (Tirgul fânului nr. 10) Sibiu.

Arăturile de toamnă.

Revista specială »Amicul agricultorilor« din România publică următoarele asupra arăturilor de toamnă:

Am auzit multe plângeri din partea cultivatorilor mari mai cu seamă, cum că timpul ploios nu le-a permis să facă destule arături și sămănături de toamnă.

Această împrejurare îmi procură ocaziunea să revin asupra celor scrise mai de mult în coloanele acestei reviste, anume asupra continuării arăturilor cari dacă nu pot fi sămănate, vor rămâne ogoare pentru sămănăturile de primăvară. Oât pentru epoca până-când se pot continua am fost și sunt de părere, că ele pot urma până la căderea zăpezii.

În alte țări, cum de pildă în Germania-de-nord, unde se face agricultura întinsă, se ară cu zăpadă pe câmp, ba încă se și cară și îngroapă fumegarul necesar.

Cât pentru continuarea sămănăturilor, săcara care e mai răbdătoare decât grâul se poate sămăna și în Nov. în locurile șese și nu prea espuse crivățului și cari au teren prin care umezeala pătrunde mai ușor, se mai poate sămăna și grâu până pe la 19 Noembrie (se înțelege dacă nu ai înghețuri mai dinainte). În acest caz se grăbează sămănta mai adânc și se pune în cantitate mai mare pe loc.

Îngrijirea stupilor.

În Octombrie timpul fiind rece, miștele și fenețurile fiind păscute de vite, florile, pe unde au mai rămas, fiind veștejite de brumă, albinele ne mai având de unde culege miere, încep a se mai astimpăra în locuințele lor.

Privindu-le în timpul zilei, vedem unele umblând atât împrejurul stupului cât și în interior, cercetând deschizături, aceasta ne dă a înțelege că ele se pregătesc de iarnă, prin urmare și noi trebuie să le dăm ajutor.

Stupilor, cari sunt puternici având miere în abundență, le luăm o parte din ea, lăsându-le numai atâta cât credem că le-ar fi necesar la iarnă. Cercetăm apoi fiecare stup în parte ca să aibă regină tină, harnică și să fie destul de populat cu albine, căci acestea ierneză mai ușor, ear' celor cari sunt slabi le punem miere spre a le ajunge în timpul iernii. În acest timp unele albine stând fără lucru încep a fura miere dela vecinele lor, de aceea trebuie să micșorăm urdinișul stupilor spre a împedeca aceasta.

Pe la sfârșitul acestei luni astupăm toate deschizăturile stupului ce au mai rămas, afară de urdiniș, și locurile goale rămase în interiorul lui le umplem cu

fân mărunt spre a nu pătrunde frigul înăuntru, observând totodată să nu se introducă șoareci în interior, căci aceștia îi aduc la peire. Adese-ori se întâmplă să cadă și zăpadă, dar' timpul fiind schimbăcios poate să fie apoi și frumos, pentru aceasta nu trebuie să le punem la iarnat de timpuriu, căci ele sburând pe afară, cu toate-că nu găsesc nimica, dar' se mai curăță și cu atât intră în iarnă mai ușurate, cu atâta nu se îmbolnăvesc așa des.

Prin Noembrie, când vedem că frigul crește, transportăm stupii din locurile lor și îi ducem în locuința hotărâtă pentru iarnat. Ele trebuie să fie spațioase, uscate, provăzute cu mai multe răsflări pentru primirea aerului și să fie într'un loc liniștit spre a nu le supăra.

După-ce i-am așezat pentru iarnă; îi vizităm mai des, căutând ca nu cumva să se introducă înăuntru șoareci, lucru ce se constată în modul următor: dacă vedem bucăți mici de faguri sub stup, atunci e evident că sunt, și ca să constatăm dacă sunt în interiorul locuinței de iarnat, punem pe jos nuci crepate, și dacă a doua zi sunt roase ne probează că sunt. Spre a-i împedeca de a face stricăciuni, le punem diferite curse sau otrăvuri, unii pun praf de piper, ear' alții amestecă praf de var nestins cu zahăr, șoarecii mâncând această amestecătură mor.

La stupii sistematici oprirea intrării șoarecilor în interior e mult mai ușoară, punându-se o tăbliță găurită la urdiniș, prin aceasta nici albinele nu mai pot eși afară, ear' aerul e totdeauna primenit în stup. Ioan Crivăț.

Dela reuniunea română de agricultură din com. Hunedoarei.

Nouă împărțire de altoi.

Avem bucuria a pute împărții membrilor »Reuniunii Economice« din Orăștie, că la intervenirea și stăruințele comitetului reuniunii la ministerul r. u. de agricultură, acel minister a asignat reuniunii și acum în toamnă 1860 de altoi, între cari 1000 de meri tot mere pătule, 200 peri, tot soiuri nobile, pentru prețul de câte 10 cr. altoaia.

Având reuniunea de suportat și cheltuielile de pachetare și cărașie, Reuniunea trebuie să socotească în 13—15 cr. altoaia (care la Geoagiu abia se poate căpăta cu 40—50 cr. una!)

Membrii reuniunii, cari la împărțirea din primăvară nu au putut fi împărțiiți cu altoi, să se înștiințeze acum și să trimită, și vor căpăta partea câtă li-se cade, după taxa ce au plătit. Cei înscriși cu 1 fl. taxă pe an, vor primi 10 altoi grațiiți, cei cu 50 cr. 5 altoi.

Acei membri, cari în primăvară au căpătat deja cât li-s'a căzut, căpăta acum altoi cu prețul acesta mic dela reuniune până se vor ajunge.

Sfaturi igienice.

Librariul Hachette din Paris a fost scris concurs pentru cele mai bune 10 precepte de igienă. Dintre 500 concurenți a dobândit premiul Dr. Decomet medic în comuna Ferte-sur-Aube cu următoarele 10 precepte sau reguli de igienă: 1. Despre sănătate în genere: De timpuriu te scoală, de timpuriu te culcă, timpul dintre aceste ocupă-l cu lucruri folositoare. 2. Referitor la respirație: Apa și pâinea susțin viața și aerul curat și raza de lumină sunt neapărat de lipsă pentru sănătate. 3. Sănătatea stomacului: Cumpăt și trezie sunt cele mai miraculoase mijloace pentru a dobândi viață lungă. 4. Dormitul: odihna de lipsă recrează și întărește, odihna prea multă slăbește și schilodește. 5. Imbrăcămintea: Să imbraci bine cel-ce-și ține corpul destul de cald și-l apără de schimbările repezi ale temperaturii, fără însă ca să-i împedice mișcarea liberă. 6. Integritatea pielii: Curățenia te apără de rugină, acele mașini sunt mai trainice pe cari le ținem mai grijite. 7. Edificiul: Locuința fericită aceea casă ne dă care e curată și amicală (atrăgătoare). 8. Moralitatea: Activitatea sufletului pausează și se întărește prin odihnă, ear' multe petreceri deschid calea la patimi, după cari urmează păcatul. 9. Integritatea minții: Vioiciunea ne face plăcută viața, apoi pofta de a trăi e jumătate de sănătate. Grijă și tristețe produc bătrânețe timpurie. 10. Ocupația: Oare nutrescu-ne creerii? Să nu lăsăm să ne amorțească picioarele și mâinile. Lucra ca viața să-ți fie folositoare dar' nu negliga a-ți înmulți cunoștințele și a te ocupa cu cugetele înalte.

SFATURI.

Amănunte practice pentru casă. Interiorul țigăilor de fer se face strălucitor, dacă-l frecăm cu sare ferbinte. *Ferurile de căleat* rămân scutite de rugină, dacă le frecăm când sunt calde cu stearină. În scopul acesta putem folosi căpețele de luminări. Felile de săpun de toaletă le adunăm într-o cutie de tinichea, le punem la foc, unde le lăsăm să se topească. După-ce s'au răcit, avem ear' o bucată întregă de săpun.

Periile de haine nu trebuie nicicând spălate, pentru că se moaie perii; ele trebuie curățite cu țărțe calde de grâu, căci atunci se fac ca noue. — *Spint-cături* și găuri mai mici în țesături fine se pot astupa aproape fără să se cunoască, dacă folosim în loc de mătășă un fir de păr lung din coșite (plete). — *Mănușile de piele* de spălat se fac moi și mlădioase, dacă amestecăm în apa de spălat câteva picături de glicerină

Contra reumatismului Drept mijloc practic contra reumatismului se recomandă următorul: Ferbem felii de țelur în apă, până ce s'au muiat. Apa aceasta o bem. Țelurul fert îl punem într-o cratiță, adăugând lapte și puțin

farin (zăhar de făină), nucă de mușcat și felii de pâne pe cari le prăjim puțin și apoi le mâncăm. După folosirea acestui leac de casă se zice, că dispare ori-ce afecțiune reumatică.

Contra răcelii întovărășite cu puține friguri nu e nimic mai bun ca o limonadă caldă, pe care trebuie să o bem în cantități cât mai mari înainte de culcare. În scopul acesta curățim o lămâie de coaja cea galbină și punem miezul tăiat felii cu mult zăhar într'o oală. Peste ele punem puțină apă clocotindă, pe care o lăsăm să se abee, apoi turnăm atâta apă câtă e necesară pentru o limonadă. O bem cât se poate de ferbinte. Ea nu e numai producătoare de sudori, dar' alungă și frigurile.

Ouțele înghețate se fac bune pentru mâncare, dacă le punem în apă proaspătă de fântână, la care am adaus și ceva sare.

Știri economice, comerc. industr. jurid.

Prețul cucuruzului s'a ridicat în Germania și Franca din cauza recoltei rele din America. Dela noi se va exporta anul acesta mult.

Raport economic. Din Moșnița (Bănat) ni-se scrie: În Bănat am sfârșit cu sămănatul grăului având vreme bună de sămănat, nefiind ploi, oi tot vânturi. Moșnițenii ne năcăjim cu vinderea curechiului (verzii) la Timișoara, unde e tare lesne, cu 2 fl. 80—4 fl. suta. Grăul e cu 7 fl. 50, cucuruzul despoiat 4 fl. 50 cr. 100 chlg. Porcii sunt tare ieftini. G.

Recolta Dobrogei. Din rapoartele consulare austro ungare din Constanța rezultă, că recolta totală din anul acesta în Dobrogea se apreciază la o valoare de 50 milioane lei, din care două din trei părți revin județului Constanța, ear' a treia parte județului Tulcea. Acest rezultat — după rapoartele consulare — este cu 33% mai slab decum se așteptau înainte de secerat și cules, însă este mult mai favorabil, decât rezultatul anilor precedenți.

Tutunul în România. După datele culese de regia monopolului statului în 1900 s'a cultivat tutun în 11 județe pe o întindere de 4580 hectare și a produs o recoltă totală de 40.096 cãntare metrice foi de tutun.

Recolta României. Din datele statistice pe cari le-a stabilit ministrul de domenii în mod definitiv asupra recoltei pe care au avut-o în toamna anului 1900, rezultă că porumbul a dat 29.970.400 hectolitri sau 15 hectolitri de hectar, ear' meiul 760.312 hectolitri sau 4 hectolitri de hectar. Recolta cartofilor a dat 863.230 cãntare (măji) metrice, afară de 79.309 cãntare metrice de cartofi sămănați printre porumburi. Sfeclele pentru fabricațiunea zăharului au dat două milioane 365.779 cãntare metrice.

Recolta porumbului în lume. După ultima statistică, recolta porumbului în lume se cifrează cu un deficit de 207.350 mii hectolitri față de recolta anului trecut.

Țările care dau deficit sânt:

Statele-Unite	217.500 mii hect.
Canada	2420 » »
Mexic	5800 » »
Italia	2900 » »
Austria	1450 » »
Ungaria	2350 » »

Serbia, Portugalia și republica Chile produc tot aceeași recoltă ca anul trecut.

Au de primos:

România	14.500 mii hect.
Bulgaria	1150 » »
Rusia	1405 » »
Turcia	1450 » »
Egipt	725 » »
Republica Argentina	4350 » »
Uruguay	725 » »
Francia	725 » »
Spania	725 » »

Cum se vede situațiunea României este cea mai avantajoasă, și probabil că starea ei economică financiară se va îndrepta cu mult în urma vinderei și exportului a însemnate cantități de porumb.

Semnul crucii pe cambi, ca subscrierea aceasta să devină validă, trebuie pus înaintea numelui cu mâna proprie a persoanei subscribe. Nu este valabilă subscrierea, dacă semnul crucii a fost pus înaintea numelui prin persoana plenipotențiată ca subscriitor de nume.

FELURIMI.

Risul Chinezilor nu e așa dinimă eșit, ca al Europeanului și e lipsit de ori-ce variație. Nici risul Arabului nu se apropie în privința veseliei de al nostru. Arabul e în fond un om greoiu, leneș, care trebuie să aibă motive deosebite, ca să ridă sau apoi să fie surprins într'un mod oare-care. Persianului 'i-se pare bărbatul, care ride, muieratic. Risul e, după părerea lui, treaba femeilor și acestora nu le face, din galanterie imputări. Turcul »moros« și Egipteanul »posac« nu merită de loc atributele acestea și aserțiunea, că credincioșii lui Mohamed n'au nici când o oră de veselie, e tot așa de puțin adevărată ca și ceeaaltă, că creștinii mor de ris, când cetesc coranul. Un American, care a călătorit de curând prin Europa, zice, că Italianul ride debil, dar melodios, Germanul cumpătat, Francezul spasmodic și nedecis, Englezul rece și fariseic (poporul de rind brutal), Scoțianul din inimă și Irlandezul, de »se prăpădește.«

Statistica celor de-o sută de ani. Un savant englez a alcătuit o statistică esactă a tuturor oamenilor, care trăiesc de mai mult de o sută de ani în diferite țări din Europa.

Germania stă în frunte cu 718 centenari; mica Serbie vine în al doilea rind cu 575; Spania cu 401; Franca cu 213; Anglia cu 146; Norvegia cu 23; Svedia cu 10 și Belgia cu 5.

În Rio-de-Janerio (Brasilia) trăește după spusele aceluiași autor, un bătrân Bruno Cotrim, care a atins frumoasa vîrstă de o sută cincizeci de ani.

CRONICĂ.

Iubileu de 25 ani. Reuniunea femeilor române gr. or. din Făgăraș și jur. Invită la festivitatea iubileului de 25 ani, ce se va ține Duminecă, în 11/24 Noemvrie 1901. Comitetul reuniunii, prin: Maria Dan, presidentă, Ioan Berescu, secretar. Se va ține un parastas în biserica gr. or. din Făgăraș pentru inițiatorii, spriginitorii și membrele răposate. Apoi va fi ședință festivă, după care la 8 ore seara va urma petrecere socială.

Nou avocat. Domnul Dr. Victor Onișor aduce la cunoștință, că cu 1 Decembrie 1901 își va deschide *cancelaria advocațională* în Bistrița, strada Lemnelor nr. 39 (vis-à-vis de institutul »Bistrițana«).

† Hasnaș. Săptămâna trecută României au pierdut pe un talentat artist, pe Vasile Hasnaș, care a încetat subit din viață.

Înmormântarea i-s-a făcut Sâmbătă. La Teatrul Național a fost arborat drapelul negru în semn de doliu și Sâmbătă seara nu s'a dat reprezentație.

Alegere de protopop. Din Hunedoara ni-se scrie: Marți în 30 Octomvrie st. v. (12 Noemvrie st. n.) s'a efectuat alegerea de protopresbiter al tractului nou înființat Hunedoara. Resultatul alegerii a fost, că dintre cei doi concurenți, George Oprea, parochul actual al Hunedoarei a intrunit 29 voturi, iar Avram P. Păcurariu, protopresbiterul tractului Iliei 12 voturi. Peste tot au votat 41 membri sinodali. Actul alegerii a fost condus în exemplară ordine de dl. asesor consistorial Nicolau Ivan, căruia i-s-au făcut frumoase ovățiuni din partea comitetului protopresbiterial și parochial la sosirea sa în gara dela Hunedoara.

Un oaspe.

Dinsupărările patriotice. Foia jidovească din Pesta, »Pester Lloyd« varsă câțan. Pentru ce? Eaca pricina: Un glumeș din Viena scrie o epistolă unui comerciant din Pesta. Pe adresă nu scrie însă »Pesta«, ci »Noul Ierusalim«. Scrisoarea ajunge cu celelalte epistole la Pesta și epistolarii de acolo, cari nu sânt Jidani, au ghicit numai decât, că »Noul Ierusalim« e capitala țării noastre. Negustorul din Pesta și-a căpătat-o. Din cauza aceasta e supărat »Pester Lloyd« și celelalte foi jidovești.

Hoții. Un student dela universitatea din Pesta, Győző Kecskeméthy, care era președintele unei societăți patriotice și cel mai mare orator la tâmbălaule patriotice, a furat peste 500 mii de coroane dela primărie. El nu e încă prins.

— Comptabilul dela banca din Bereg-Muncaci, Iosif Jaroș a furat 21 mii de coroane și a șters-o. Nici pe el n'au putut încă pune mâna.

Din statistica focurilor. În Sept. a. c. au fost în Ungaria întreagă 1366 focuri în 1077 comune, suferind o pagubă de preste 2½ mil. cor. 2446 de inși. Cele mai multe pagube au fost în comitatul Liptov, cele mai puține în comit. Pestei.

»Crisana« societate de economii și credit în Brad a dăruit la fondul de 20 bani, creat de »Reuniunea sodalilor români din Sibiu« pentru acuirea unei case cu hală de vânzare pe seama meseriașilor nostri suma de 5 coroane.

Grjiți de copii. Io Gârbova (a Sibiu) a murit o copilă de 4 ani din cauza rănilor, ce le-au căpătat când i-s-au aprins hainele din focul de pe vatră.

— Femeia Maria Trifan din Dobârca și-a lăsat o copilă de 3 ani singură acasă. Jucându-se pe lângă foc, i-s-au aprins hainele și până a venit mamă sa acasă, copila a fost moartă.

Contra beuturii. Ministrul de școale al Franței a dat o ordinațiune, prin care deobligă pe învățători să țină oamenilor lecțiuni contra beuturii de spirituoase. Participarea e obligatorie. Tot la o jumătate de an trebuie să facă învățătorii raport despre mersul acestor prelegeri și rezultatul, ce l-au ajuns. — În România sânt introduse aceste prelegeri deja de un an și ar fi de cel mai mare folos dacă s'ar introduce și la școlile noastre.

Din nebăgare de seamă. Într-o vilie din Doboș, pându-se aproape unul de altul 2 vânători porci sălbatici. Unul dintre ei s'a dus mai departe. Cel rămas pe locul vechiu vede mișcându-se ceva în întunec și crezând, că e un porc, a slobozit pușca. A fost însă tovarășul său, care lovit în cap, a rămas mort. După el a rămas o văduvă cu doi copii.

Nenorociri pe linia ferată. Ni-se scrie: În 13 l. c. au tăiat trenul Sibiu-Făgăraș aproape de Sâmbăta un bivoli. Un vagon a sărit de pe șini, așa că trenul a ajuns la Făgăraș cu întârziere de o oră Călătorii au scăpat cu frică.

— În ziua de 18 l. c., dimineața la 8 ore, s'a aflat trenul la halta Besimbav. Înainte pe un pod mergea o bătrână de 80 ani, surdă din naștere, din comuna vecină Rucăr cu 1 mirtă făină dela moară. Biata surdă nu a putut să audă nici signalul nici dudușura trenului, ce se apropia, așa că locomotiva a tăiat pe biata muiere în bucăți. Acum se așteaptă comisiunea.

Cruțare și noroc! Din partea unui venerabil protopop gr. or. ni-se scriu următoarele: În comuna Dârgea în anul 1899, băiatul școlar al unui creștin, scriindu-i numele unui vecin pe o citație oare-care, fu răsplătit cu un ou de găină; bucuria pruncului, era mare, căci pe acest ou își va cumpăra un caet.

Mama lui îl înduplecă, să lase oul să-l pună sub o cloșcă, pe care chiar ieri o pusese pe 12 ouă. Pruncul ascultă. Din oul pruncului la timpul său eși o puică, care creșcu și se făcu găină!

Găina ouă și se făcu și ea mamă și scoase pui.

Pe prețul puilor mărișori părinții pruncului cumpărară o puică. Această creșcu mare, se făcu mamă și fătă mai mulți porci, — din porci 6 se vândură și se cumpărară 2 porci mai mărișori! Școafa mai fătă odată și atunci se vându cu porci cu tot, din prețul cărora părintele pruncului cumpăra pentru prunc două vițelușe, de un an, cu câte 13—14 fl. bucata, iar cei doi porci mai mărișori sânt astăzi la îngrășare și 2 vițele în poată, toate »dintr'un ou«.

Eată ce face cruțarea, mintea și norocul.

Cu bărbatul în Mодоș a murit după un morb mai îndelungat un locuitor. Moartea lui așa a impresionat de adânc pe soție, încât și ea a murit de apoplexie de inimă.

Cât costă un soldat. În Norvegia costă pe an fiecare soldat 247 mărci, în Austro-Ungaria 244, Germania 236, Franța 196, Danemarca 191, Rusia 185, Italia 166, Suedia 150 și România 135 mărci (1 marcă 1 cor., 16 bani).

Neolog. Ioan Pop, zelosul învățător din Supurul-de-jos din Sălagiu, după un serviciu de 40 ani, împărțit cu sfintele sacramente ale muribunzilor în 11 Noemvrie 1901 n., după un morb scurt dar' greu, și-a dat nobilul suflet în mâinile Creatorului, lăsând în doliu pe fiii sei: Ioan Pop, preot în Drăgești; Patrițiu Pop, învățător local; Augustin Pop, cală de pantofar; pe fiicele sale: Lucreția și Silvia Pop; pe ginerii: Vasile Marc, Traian Tămaș, numeroși consădeni și întreaga comună.

Dînsul era fala învățătorilor din comitatele Sălagiu și Satul-mare, cu iscusință în ale dășălleii și bun cântăreș. A fost vicepreședintele »Reuniunii filiale învățătoresce« din tractul protopopesc al Supurului-de-jos.

Înmormântarea a fost vrednică de meritul răposatului. Prohodul l'a săvîrșit dl. protopop L. Rezeiu, asistat de 3 preoți. În cuvîntul funebral a accentuat meritele răposatului, storcînd lacrimi din ochii asistenților.

»Fie-i țărîna ușoară și memoria neuitată«!

Petreceri. Reuniunea gr. or. de cântări »Concordia« din Oravița-rom. invită la producțiunea împreună cu cântări și teatru (»Vlăduțul mamei«), ce o va aranja Duminecă în 24 Nov. st. n. 1901 în sala hotelului »Șeranu de de aur« (Iosif Nedici) din loc, sub conducerea dlui Ioan Bogdan, învățător. După producțiune joc. Inceputul la 8 ore seara. Intrarea de persoană: Loc de șezut: 1 coroană, loc de stat 60 bani. Bilete de intrare se vînd la dl. Alecsă Toș, pantofar și seara la cassă.

— Senatul școlastic din Alba-Iulia invită la producțiunea cu cântări, declamări și urmată de dans ce se va aranja în salele școlii române gr. or. din loc cu »elevii școlii« Duminecă în 24 Noemvrie st. n. a. c. Inceputul precis la 7 ore seara. Venitul curat este destinat în folosul înființării unui »fond« pentru provederea elevilor miseri dela școala gr. or. din loc cu cărți și îmbrăcăminte. Prețul de intrare: de persoană 80 bani, de familie à 3 persoane 1 cor. 60 bani. Suprasolviri se primesc cu mulțumită și se vor cuita pe cale ziaristică. NB. P. T. Public e rugat a să provedea cu de-ale mîncării de acasă; de beuturi bune să îngrijește comitetul aranjator.

— Damele române din Timișoara-fabric aranjează petrecere cu dans la 26 Noemvrie nou 1901, în sala berăriei (Fabrikhof) în favorul copiilor săraci dela școlile confesionale române de aici, la care invită pe toți binevoitorii. Pentru comitetul aranjator: Maria Putici, presidentă; Lucreția Matei, secretar. Inceputul la 8 ore seara. Biletul de persoană 2 cor., de familie (3 membri) 3 cor. Oferte și suprasolviri marimonioase se primesc cu mulțumită la adresa d-nei, cassiere Maria Gherdan (Fabrik, strada Tiger nr. 2) și se vor cuita pe cale jurnalistică.

— Societatea de înfrumășare, din Săliște va da în ziua de 11/24 Noemvrie 1901, în sala festivă a școlii din localitate, prin concursul membrilor sei, o reprezentație teatrală, pentru sporirea fondurilor societății. Inceputul reprezentației la 7½ ore seara. Taxele de intrare: Locul I. 2 cor. (2 Lei), locul II. 1 cor. 50 bani (1.50 Lei); parchet 1 cor. (1 Leu).

Să va juca piesa; »O căsnicie«, comedie în 3 acte de George C. Ursachy, (Operă premiată de direcțiunea generală a teatrelor), reprezentată pentru prima oară la București pe scenă teatrului național în 14 Ianuarie 1899.

Inecați de gazari. În Grădiște (Várhely) s'a întâmplat o mare nenorocire. Înainte cu câțiva ani ar fi fost să se astupe o fântână. Oamenii însărcinați cu lucrul acesta și-au ușurat treaba pănând câteva bărne de-asupra fântânei și peste ele pământ. Se vede, că bărnele au purtează, căci Dumineca trecută punându-se doi feciori de-asupra fântânei, s'a surpat coperișul cu ei, căzând în ea. La strigătele lor au alergat doi șerani cu o scară, dar' abia au coborât puțin și au amețit, căzând și ei la fund. Alți doi au pățit tot așa. Acum au fost avisate autoritățile. Fântâna a fost curățită de aerul cel stricat și numai după aceea au putut fi scoase cele 6 cadavre. Trei dintre nefericiți erau căsătorii, rămânând după ei 12 orfani.

Hymen. Elena Aurelia Doctor (Hașfalău) și Teofil Roșca (Ungra) își anunță cununia lor, care se va celebra Duminecă în 11/24 Noemvrie a. c., la 2 ore p. m., în biserica gr.-ort. din Hașfalău.

— Dl. Iuliu Moldovan cleric abs. și d-șoara Claudia Macarie din Hopârta invită la sêrbarea cununii lor, ce se va întmpla Duminecă la 11/24 Noemvrie în biserica gr.-or. din Spalnaca la orele 2 după amiază.

— Maria Câmpean, (Ghimbav) și Terentie Popovici (Tilișca) anunță sêrbarea religioasă a cununii lor, care va avea loc Duminecă, în 11/24 Noemvrie a. c. la orele 3 p. m. în biserica gr.-ort. română din Tilișca.

— Domnișoara Anuța R. Pațachi (M. halt) și dl. Nicolau S. Aron (Alămor) anunță cununia lor, ce se va ține Duminecă, în 24 Noemvrie n. a. c., la 3 ore d. a., în biserica gr.-cat. din Mihalț.

— Domnul Iuliu Lăzărescu teol. abs. (Căprioara) și d-șoara Victoria Petrovici (Cella) își anunță cununia lor, care se va celebra Duminecă, în 11/24 Noemvrie la ore 11 1/2 a. m. în biserica gr.-or. din Cella.

Poporațiunea orașelor. Dăm după conscrierea din anul trecut numărul locuitorilor din orașele cu peste zece mii de pe teritoriul locuit de Români: Arad 56.260, Timișoara 53.033, Oradea mare 50.177, Cluj 49.295, Cinci-biserici 43.982, Brașov 36.646, Macău 33.722, Sibiu 29.577, Novisad 29.295, Sătmar 26.881, Becicherecul mare 26.407, Bichig 25.483, Vêrșeț 25.199, Chichinda-mare 24.843, Ciongrad 22.619, Ghiula 22.446, Oroghaza 21.385, Baia 20.361, Murăș-Ogorheiu 19.091, Panciova 19.044, Sighetul Marmăției 17.445, Lugoj 16.126, Ibașfalău 15.732, Stăerlac-Anina 13.723, Nădlac 13.631, Turda 12.117, Bistrița 12.081, Reșița 11.770, Alba-Iulia 11.183, Biserica-albă 10.849, Sân-Miclăușul-sêrbesc 10.720.

Budapesta are 732.322, Seghedinul 102.991 locuitori.

Iubileul loteriei. Acum se implinesc 150 de ani dela înființarea loteriei în Austria. În 13 Noemvrie 1751 a organizat prima loterie ministrul de finanțe austriac de pe aceea vreme, contele Rudolf Chotek, dând monopolul loteriei pe zece ani contelui Ottavio di Cataldi. Astăzi loteria aduce statului un venit anual de două milioane fl.

Kruger — deputat englez. Partidul naționalist irlandez are de gând ca să pue candidatura lui Kruger, care va fi ales deputat în parlamentul englez. Anglia, ce pretinde că a anexat Transvaalul și prin urmare, a făcut pe Kruger supus englez, nu va putea să anuleze alegerea lui.

Sunt nostimi Irlandezii!

Miliția în Sibiu. După cea mai nouă statistică, numărul miliției în Sibiu e 3500. Cea mai multă miliție e în Budapesta, după care urmează *Cașovia* cu 4516, apoi *Pojonul*, cu 4330. În locul al *patrulea* stă orașul nostru.

Țarul și Polonii. În cercurile politice din St.-Petersburg se vorbește, că Țarul voește a inaugura o *politică împăciuitoare în Polonia*. Țarul iubește pe Poloni, despre ce a dat dovezi și prin restituirea în post a profesorului Kosinski la universitatea din Varșovia, suspendat pentru principiile sale liberale.

Demonstrație în Zagreb. Zilele acestea s'a sêrbat în Zagreb iubileul de *patru sute de ani* dela începutul literaturii croate. Tinerimea universitară croată a făcut mari demonstrații cu această ocaziune. Ansăla demonstrațiune a dat împrejurarea, că pe edificiile publice nu s'a arborat *tricolorul național croat*. Studențimea s'a dus înaintea redacțiunii ziarului guvernamental *Narodne Novine* și în strigăte de *perja* la adresa foii și a banului, au protestat contra indolenței de a nu arborat steagul național cu ocaziunea unei sêrbări naționale. Poliția a intervenit, deținând pe mai mulți universitari.

Miseria în Irlanda. Cât de puternică și de bogată este Anglia, nimeni nu ar crede, că o parte a ei, Irlanda, se fie cuprinsă de cea mai neagră miserie. Și totuși este așa. În Irlanda miseria e la culme. Sêrmanii oameni abia mai au ce mânca. Banii par'că au dispărut din circulație, numai *schimbul* se pomenește, ca în vremurile vechi. — Ce-ți e grandomania politică! Pe când guvernul Angliei cheltuește miliarde pentru subjugarea viteazului popor bur, locuitorii ei de acasă stau să moară de foame...

Producțiune teatrală. Tinerii meseriași români din Blaj vor aranja la 24 ort. producțiune teatrală în sala cea mare dela *Hotel Universe*, în favorul înființării unei *Reuniuni de înmormântare*. Se vor juca piesele: *Nepotul* ca unchiu și *Cinel Cinel*.

Copiii Americanilor. În Cleveland (Ohio), unde muncesc și o mare parte din Românii emigrați la America, au plecat sêptemână trecută 3000 băeți de școală la casa comunală, ca să-și espună primarului dorințele cu privire la patinatul în timpul iernii, ce se apropie. Ei au cerut construirea de colibi bine încălzite în parcurile publice, unde să-și poată lega patinele și să se poată odihni. Locul de patinat să fie măturat și să fie angajați oameni, cari să ajute la eventuale accidente. Primarul a promis implinirea tuturor dorințelor lor, ținând băieților și o vorbire, în care a zis: Cereți totdeauna drepturile voastre și le cereți de atâtea-ori, până le-ați primit. Rămâneți pe lângă aceasta și când veți fi mari. Atunci nu va mai pute fi vorba de monopolism și de suprimarea libertății poporului. Nu permiteți nici-când, ca băeții cei mai mari să bată pe cei mici, cum fac oamenii cei mari cu cei slabi, prin ceea-ce ajungem în împrejurări regretabile.

Școalele practice de agricultură din România. Peste câteva zile ministrul instrucției va espeda câte o serie completă de instrumente agricole, la toate școalele elementare de agricultură, care au fost înființate până acum.

Convocare. Reuniunea învățătorilor gr.-cat. din despărțământul *Roșia-montană* își va ține a noua adunare generală în 10 Decemvrie st. n. a. c., la 8 ore a. m., în școala gr.-cat. din Abrud.

Vêrsare de apă. Topindu-se zăpada la munte, riul Someșul-mic s'a umflat, așa că în Cluj a inundat grădini, locuri, ba a intrat și în casele situate mai jos.

Botanică și zoologie, curs elementar pentru clasele inf. ale școalelor medii de *G. Chelariu*, prof. și dirigent la școala reală. Partea II. Ed. libr. H. Zeidner. Brașov. Prețul 2 cor.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”, a ținut aseară ședință. Prezenți au fost presidentul Demetriu Comșa, membrii Pantelimon Lucuța și Romuț Simu, cassarul P. Ciora, controlorul Emil Verzariu și secretarul Victor Tordășianu. Intre hotărârile de căpetenie amintim: luarea în studiu a întrebării: câte vite pot paște pe un teritoriu anumit de pășune; folosirea rațională a pășunilor, îmbunătățirea lor, înlocuirea buruienilor, spinilor etc. cu ierburi bune, împărțirea pășunilor după soiul de vite ce-l pasc etc. În scopul edării opului ilustrat și intitulat *Paserile stricacioase și cele folositoare*, s'a hotărât a se cere pentru traducere și tipar o subvenție dela guvern. S'au luat cu plăcere la cunoștință rapoartele direcțiunilor însoțirilor noastre de credit sistem Raiffeisen, cari toate arată progresul, ce acestea îl fac în scopul ridicării nivelului moral și material al populațiunii noastre. După luarea la cunoștință a publicațiunilor diferite, făcute de birou dela ultima ședință — comitetul a primit proiectul de raport general despre activitatea Reuniunii din anul 1900, prezentat de secretar, a aprobat socotelile cassariatului și a acceptat proiectul de budget pro 1901, ear' în scopul ținerii cât mai neaminate a adunării generale, biroul să se adreseze pentru alegerea zilei cătră onorata primărie comunală din *Aciliu*, unde are să se țină adunarea. Intre altele au fost primiți de *membri ordinari* ai Reuniunii: Miruț Noata, Ioan Todarcea, Chirion Margit și Simeon Măniș, toți economi din Chirpăr; Iosif Armenciu, econom (Marpod), Ioan Băilă, Mateiu Pascu, Ioan Toccoe, Ioan Antinie, econom și Ioan Alexandru, primar, toți din Ilimbav; ear de *membri pe viață* cu taxa de 80 cor. a fost primit secretarul Reuniunii, domnul *Victor Tordășianu*, fost membru ordinar dela întemeierea ei.

Știri mărunte. Vestitul agitator socialist *Defuisseaux* a murit în Bruxelles.

— Tigru scăpat dintr'o menagerie în comitatul Strigoniu a sfâșiat o servitoare. În urma țepetelor mai mulți au năvălit după tigrul, au împușcat asupra lui, dar' nu l-au nimerit.

— La vre-o mie de studenți au năvălit în Atena asupra redacțiunii unui ziar, devastându-o, pentru un articol, în care se cerea cetirea evangheliei în biserică în limba nouă grecească, în locul celei clasice.

— Doi bêtărani generali din armata austriacă au murit zilele acestea. Contele *Schönfeld* în Teresiopol, și baronul *Hold*, fost guvernator militar al Tirolului, în Innsbruck.

— Locotenentul *Hildebrand* din Insterburg, care omorise în duel pe amicul său locotenent Blaskovitz, a fost condamnat de tribunalul militar la doi ani arest de fortăreață.

— Defraudantul *Falkai* a fost condamnat la 3 ani temniță.

Dela petrecerile noastre.

Reuniunea de cântări din Săliște a dat Duminecă, în 4/17 o. un frumos concert în sala festivă a școlii românești din loc.

O asistență numeroasă atât din simțul inteligenței, cât și din familiile frunțate țărănești — asculta cu mare plăcere drăgălașele cântece, începând dela cele mai ușoare până la „Mama lui Stefan-cel-Mare”, de G. Dima.

În general corul intrunește calitățile unui cor bine instruit și disciplinat.

Atât vocele bărbătești, cât și cele femeiești sunt alese și în o perfectă armonie intrunite — de cumva altul n'ar fi cam prea puternic și nu ar domina timbrul cântărilor.

Aproape toate cântările au fost bisate și întimpinate cu sgomotoase aplause.

Dintre cele mai ușoare „Dorule o Dorule”, de Murășan și „Hora”, de Cordonean au dovedit, că corul stăpânește pe deplin duioasele acorduri „piano” și chiar înălțătorul „forte”.

Puterea corului însă și-a avut expresia în „Mama lui Stefan...”

Solo de bariton l-a avut Dr. Stroia — despre a cărui voce nu mai e lipsă să amintesc multe, fiind prea bine cunoscută dela concertele reuniunii de muzică din Sibiu.

Asemenea impunător a fost și solo de sopran al d-șoarei Bucişanu.

În tot decursul concertului s'a observat, că Săliștea intru adevăr e o comună, unde inteligența și poporul sînt în perfectă înțelegere, — ear' dorul perfecționării și al progresului își are expresia pe toate terenele.

După concert a urmat cină comună, la care aproape toată inteligența a luat parte.

Seara a decurs frumos în animația cântărilor și glumelor.

Di protopop Stroia și aici a contribuit mult, ca petrecerea să aibă bun succes.

Amintesc, că tot în această zi a fost și instalarea dlui preot I. Stelea.

După-cum s'a anunțat deja — Dumineca viitoare — reuniunea va da o reprezentație teatrală.

Să sperăm tot același succes, ear' Sibiul și jurul să fie mai cu interes față cu atari manifestări românești.

„Zaravat”.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

Color-ce au întrebat și celorlalți. Cartea de premiu e în lucrare.

Bănăceanul, ab. 2505. Nu ni-s'a întemplat nici-când, să nu răspundem la un abonent. Se vede, că n'am primit epistola. Așteptăm întrebarea d-tale.

Dlui Găicica, Biniș. 10 călindare deodată comandate costă 1 fl. 80 cr.

Rachitova. Am primit o carte postală închisă cu întrebarea despre călindare, dar' n'a fost iscălită.

Dlui Ioanichie Berariu, Zam. 10 căl. 1 fl. 80 cr. Avem regulamentul de serviciu (Dienstreglement) p. I. și III. pentru școala de de gărgl. Costă 40 cr. și e în limba română, germană și maghiară. — Petrosu la un comerciant mare din Arad.

Dlui Ioil Vlaicu, Unguraș. Ab. la „Albina” 8 lei (aproape 4-fl.) pe an. București, str. Mântuleasa nr. 9. Carte de teatru pentru copii nu știm să fie.

Celelalte răspunsuri le vom da, din cauza lipsei de spațiu, în numărul viitor.

Pentru redacție și editură responsabil: Victor Lazăr.

Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: Iosif Merschall.

Descrierea Ardealului.

Cine voește să cunoască frumoasa țeară a Ardealului, și cu deosebire Munții-Apuseni, pai i : : i , să citească scrierile lui Silvestru Moldovan anume:

Țeara-Noastră,
descrierea părților sudice ale Transilvaniei și Valea-Murășului, apoi

Zarandul și Munții-Apuseni.

Cu 9 ilustrațiuni și o schiță.

Descrierile sînt făcute în fel de călătorie, cu datinele și porturile Românilor și cu multe legende despre dealuri, cetăți, izvoare ș. a. Fiecare carte costă 2 cor. (și 10 bani porto), în România 3 lei.

Toate ziarele noastre au apreciat în cuvinte elogioase aceste descrieri, unicele cele avem despre Transilvania în limba română:

„Liga română”, scrie între altele:

„Până astăzi n'a existat în limba română o descriere a acestor regiuni atât de interesante din mai multe puncte de vedere. Di Silvestru Moldovan a răspuns deci prin această publicație unei trebuințe ce intr'adever se simțea la noi. Sperăm, că publicul cetitor va face acestei scrieri primirea amabilă pe care o merită”

Comande se pot face la

Librăria W. Krafft.

Luptele Românilor.

Articoli istorico-politici

de

Doctor Romanus.

Broșură de 120 pag. cuprinzând 16 excelente articoli asupra mersului istoric al luptelor noastre politice. O lectură foarte de actualitate

Preț redus la 60 bani.

Se află de vânzare la:

Librăria W. Krafft.

Doi mari Metropoliți ai Românilor
Andrei bar. de Șaguna

Alexandru Sterca Șulțiu.

— Portrete frumoase. —

Lucrate la Viena, în fototipie, fiecare separat, pe hârtie fină de carton; sînt foarte potrivite tablouri în casa fiecărui Român.

Prețul unui exemplar 40 bani.

„Tipografia”,

soc. pe acțiuni, Sibiu.

Din editura „Tipografie”, societate pe acțiuni în Sibiu.

Biblioteca populară a „Tribunei”.

1. Pădureanca. Novellă de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar 60 bani.
2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 10 bani.
3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 bani.
4. Pipăruș Petru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 16 bani.
5. Păcălă și Tândală. Anecdote de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 8 bani.
6. Jucării și jocuri de copii. De P. Ispiroscu, culegător-tipograf. Un exemplar 80 bani.
7. Tein legănat. Poveste de Gr. Sima al lui Ion. Un exemplar 18 bani.
8. Colăcăriții. Obiceiurile țărănilor români la nuntă, de Benedict Vicia. Un exemplar 16 bani.
9. Fiica a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 28 bani.
10. Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 6 bani.
11. Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 16 bani.
12. Îndărătnicul. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 16 bani.
13. Răstom de mazăre. Legendă populară din gîrul Nărsudului. De George Coșbuc. Un exemplar 12 bani.
14. Bunica de Bojena Némceová, tradusă din limba boară de prof. Dr. Urban Isrnik. Un exemplar cu 80 bani.
15. Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima al lui Ion. Un exemplar 10 bani.
16. Din bătăli. Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ion. Un exemplar 16 bani.
17. Pe pământul Turului de George Coșbuc. Un exemplar 16 bani.
18. Căldărnașa ou trei picioare. Poveste franceză de Eleonora Tănăsescu, după A. Genéray. Un exemplar 16 bani.
19. Cenușoara. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 18 bani.
20. Un peștor îndărătnic. Novellă de Björnsterne Björnson. (1856). Un exemplar 8 bani.
21. Prietenul meu Vântură-Țeară. Din nevelile californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 16 bani.
22. Scăpărtoarea. Din povestile lui Andersen. Un exemplar 8 bani.
23. Fata Crafului din cetini. De George Coșbuc. Un exemplar 8 bani.
24. Strigoica. Din fantazile lui Nicolae Goga. Un exemplar 40 bani.
25. Drama mamei. Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 20 bani.
26. Taina unei vieți. De Björnsterne Björnson. Un exemplar 12 bani.
27. Vecinii. Din fantazile lui Nicolae Goga. Un exemplar 40 bani.
28. Păcălă în satul lui. Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 20 bani.
29. Sgârșitul. Comedie de Meilère. Un exemplar 80 bani.
30. Lumea proștilor. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 10 bani.
31. Nascin-împărat. Poveste din popor de „Mărgineanul”. Un exemplar 24 bani.
32. Dina-împărăteasă și peana ei alcasă. Poveste din popor de „Mărgineanul”. Un exemplar 24 bani.
33. Fulger. Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 10 bani.
34. Spice de aur. Caise de dascălul Ioan F. Lazar. Un exemplar 20 bani.
35. Un idil în Roșeni. Novellă de Bret Harte. Un exemplar 18 bani.
36. Baba Iadului. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 16 bani.
37. Prințesa fermentată. Poveste în versuri de P. Duliu. Un exemplar 20 bani.
38. Dina Mărgărelelor. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 24 bani.
39. Doi copii. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 20 bani.
40. O partidă în patru. De Antenu Cișlișian soni. Un exemplar 24 bani.
41. Posacul bun de inimă. Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradusă de domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 60 bani.
42. Croitorul și cei trei fofoeri. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 30 bani.
43. Mica Fadetă. De George Sand. Un exemplar 60 bani.
44. Rusalia pœurării. Poveste de Nicolae Trimbiționiu. Un exemplar 44 bani.
45. Roma învină. Tragedie în 5 acte de Alexandru Faredi. Tradusă de L. L. Caragiad. Un exemplar 40 bani.
46. Clara Milici. Novellă de L. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hedeș. Un exemplar 80 bani.
47. O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 16 bani.
48. Poesii populare „Căntece bătrânești. Din culegerile lui I. Pop Reteganul. Un exemplar 20 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de esemplare, cu deosebire librarilor și peste tot vânzătorilor, să dă rabatul cuvenit.

Se află de vânzare în librăria W. Krafft în Sibiu.

Corector

se caută pentru foile și celelalte tipări-turi, ce apar în editura »Tipografiei«. Doritorii se se prezenteze, într-o cât e posibil, în persoană, când vor afla și condițiunile de angajament.

Cumpărați-vă Călin dar!

Cel mai bun, mai frumos și mai ieftin călin dar românesc

Călin darul Poporului pe 1902

a apărut și se află de vânzare cu prețul de **40 bani** (20 cr.) și porto **6 bani** (3 cr.)

Se poate procura dela librăria »Tipogra-fiei«, societate pe acții în Sibiu, strada Poplăcii nr. 15 și la alte librării din țeară.

O casă

din Lancrôm, în strada principală, se vinde din mâna liberă cu un preț mo-derat. Amănunte se capătă la

Iosif Fabritius, 81 1-3
comerciant în Sebeșul-săsesc.

Franzbranntwein-ul

lui

BRÁZAY

cel mai răspândit

și mai neeseptionabil mijloc de cură în casă.

Se espedează dela fabrica lui

Coloman Brázay,

Budapesta, IV., Muzeum-körút nr. 23.

Masajul. Cel mai potrivit spirt pentru masajul e Franzbranntwein-ul lui Brázay, cu care frecăm corpul, îndeplinind astfel masajul. Apli-carea se face punând 1-2 linguri de spirt într-o farfurie sau într-o ciacă și frecând ușor cu mâna curată sau cu un flanel partea corpului, până-când spirtul s'a supt sub piele. Procedura aceasta o urmăm de 3 ori pe zi, și anume dimineața înainte de sculare, la amiază și seara la culcare. O astfel de frecare se țină 15 minute. Franzbranntwein-ul înviorează corpul. 52 13-52

➔ Feriți-vă de imitațiuni. ➔

Fiți cu atențiune la marca de apărare.

Se capătă în ori-ce apotecă și în celelalte prăvălii.

Deschidere de restaurațiune.

Subscrisul am onoare a-mi recomanda restaurațiunea română ce 'mi-am deschis cu ziua de astăzi în

Sibiu, strada Gării (Bahngasse) nr. 5

și totodată rog pe prea stimatul public a mă sprijini.

Serviciu prompt și cu prețuri moderate.

În ori-ce vreme se capătă mâncări gustoase și beuturi bune.

Aici se capătă și odăi pentru călători pe lângă prețuri foarte ieftine.

Cu deosebită stimă

Sibiu, în Noemvrie 1901.

Dumitru Bloțu,
arândator.

82 1-3.

MARELE KRACH.

New-York și Londra n'au trecut cu vedere continentul european, și a căutat să infinteze o fabrică de obiecte de argint, văzând produsele contra unei răsplate foarte mici a muncii. Sânt autorisat a' aduce aceasta la îndeplinire. Așadar' trimit ori-cui în schimbul numai à fl. 6.60 următoarele obiecte:

- 6 bucați din cele mai fine cuțite de mână, engleze.
- 6 bucați furculițe de argint, patent american, dintr'o bucată.
- 6 bucați linguri de masă, de argint, patent american.
- 12 bucați lingurițe de argint, patent american.
- 1 bucată lingura de supă, de argint, patent american.
- 1 bucată lingură de lapte de argint, patent american.
- 2 bucați păhăruțe de ouă, de argint, patent american.
- 6 bucați iarfuriore Victoria, englezești.
- 2 bucați șefnice de masă cu mare efect.
- 1 bucată st-ecurătoare de cîain.
- 1 bucată zăhărniță foarte fină.

42 bucați împreună pentru numai fl.660.
Toate 42 bucați de mai sus au costat înainte fl. 40 și sânt de cumpărat acum cu ieftinul preț de fl. 6.60.

Patentul argint american, este un metal alb, care păstrează culoarea argin-ului peste 25 de ani pentru care se garantează. Ca dovada cea mai bună este ca acest inserat

nu este o înșelătorie.

Si mă oblig a reda banii înapoi ori-cui nu 'i-ar conveni marfa, astfel ca nimeni să nu pearză ocașunea de a-și procura această admirabilă garnitură care convine a fi oferit cu un

elegant cadou de Crăciun și Anul-Nou,

precum și ori-ce casă cu menagiu mai bun. De vânzare numai la

A. HIRSCHBERG.

Agentura generală a uniunii fabricelor de obiecte de argint american patent
Viena, II., Rembrandstrasse 19, II. Telefon nr. 1147.

Se trimite în provincie contra ramburs sau trimițând banii înainte.

Praf de curățit pentru aceste obiecte 12 cr.

Sânt veritabile numai obiectele purtând aci alăturata marcă metal higienică.

Estrageri din scrisori de mulțumire:

Cu prima expediție sânt foarte mulțumit și vă rog a-mi mai trimite încă o gar-nitură
Kalocsa.
Johann Majorosy, protopresbiter.
Am fost foarte mulțumit de eleganta garnitură trimisă

Otto Bartusk,

capitan Regal și Imperial al reg. 27 de Inf. din Laibach

Am primit pachetul și sânt foarte mulțumit, rog trimiteți-mi încă o garnitură de
18 lei
Kalosvar.
Escelența sa Baroneasa Bánffy

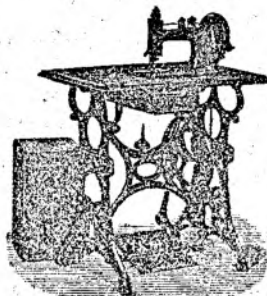
Înainte de asta cu mai mult timp am cumpărat în persoană dela d-ta pentru o familie o garnitură de masă. Familia a fost foarte mulțumită cu marfa primită, de aceea rog să-mi trimiți și mie o astfel de garnitură și 5 cutii praf pentru curățit.

Dr. Victor Colceriu,
medic practică în Lăpușul-ung., Transilvania.

Gustav Dürr,

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,
Sibiu. Plața-mare nr. 19.

Recomandă depositul seu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat.

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

➔ **Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.** ➔

Toate acareturile mașinilor de cusut de ori-ce fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de ori-ce fel sânt executate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată dela mine dau 5 ani garanție.

Liste de prețuri se trimit la cerere gratis și franco.